

A NyelvEsély kutatócsoport tantárgy-pedagógiai kutatásait bemutató nemzetközi és hazai tudományos konferencia-előadások; szervezett konferenciák és workshopok, oktatási tevékenység

2016. szept. 1- 2017. szept. 30.

1. Tudományos/oktatási előadások listája: **51 db**
2. Saját (társ)szervezésű tudományos konferenciák, pedagógiai továbbképzések száma (számadattal): **11 db**
3. A kutatócsoport témájában a felsőfokú pedagógusképzésben/doktori képzésben tartott kreditértékkel rendelkező előadássorozatok/laborgyakorlatok/terepgyakorlatok száma: **15 db**

1. Tudományos/oktatási előadások listája

Nemzetközi konferencián:

1. Bartha Csilla: „Nyelvi tájkép, nyelvi sokszínűség” c. műhelykonferencia. Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem, Csíkszereda. 2017. szept. 22–23. *Multimodális szemiotikai repertoárok, ideológiai többszólamúság és reflexivitás: A vizuális nyelvek kritikai nyelv(észet)i tájképe*. Plenáris előadás.
2. Bartha Csilla: 19. Élőnyelvi Konferencia, Marosvásárhely. 2016. szeptember 7–9. *Nyelvi szocializáció, nyelvhasználat és kétnyelvűség a magyarországi siket közösségben*.
3. Bartha Csilla – Pachné Heltai Borbála: International Symposium on Bilingualism, University of Limerick, Írország, 2017. június 11–15. *Minority Language Acquisition in Urban Context: New Speakers, Heterogeneous Linguistic Resources and Ideologies in an Urban Language Nest in Finland*.
4. Bartha Csilla – Pachné Heltai Borbála: Finnország, Jyväskylä. 2016. június 20-22. *“Globalization From the Bottom Up” and Increasing Educational Export: The Sámi Language Nests CoDesigns. Envisioning Multi-sited Language Education Policies*.
5. Bartha Csilla – Holecz Margit: 16th International Conference on Minority Languages. Finnország, Jyväskylä és Närpes, 2017. augusztus 28-30. *Ownership and user participation – Possibilities and perspectives of research*.
6. Bartha Csilla – Holecz Margit: 16th International Conference on Minority Languages. Jyväskylä és Närpes, 2017. augusztus 28-30. *Sign language corpora in grammar education*.
7. Bartha Csilla – Holecz Margit – Romanek Péter Zalán: 25th Annual Meeting of the International Association of Chinese Linguistics (IACL 25). Budapest, 2017. június 25-

27. *Re-Thinking Multimodality and Variation: The Hungarian Sign Language Corpus Project.*
8. Bartha Csilla – Holecz Margit: 11th International Symposium on Bilingualism – Bilingualism, Multilingualism and the New Speaker (ISB11). Írország, Limerick, 2017. június 11-15. *Multiplicity of Deaf communities – Where new speakerness/signerness is the prorotype of language user.*
 9. Bartha Csilla – Holecz Margit: International Conference on Multilingualism and Multilingual Education (ICMME17). Braga, 2017. május 11-13. : *Diversity and multicompetence from a bimodal-bilingual perspective.*
 10. Bartha Csilla – Holecz Margit – Varjasi Szabolcs: Fenno-Ugric Computational Linguistics and related language resources. Helsinki, 2016. szeptember 23. *Multimodal communication – Lessons learnt from the first Hungarian Sign Language Corpus study.*
 11. Bartha Csilla – Holecz Margit – Varjasi Szabolcs: 1st International Conference on Sociolinguistics. Budapest. 2016- szeptember 1–3. *The SIGNificant Chance Project: Sociolinguistic challenges of the building of the first Hungarian Sign Language corpus.*
 12. Bartha Csilla – Romanek Péter Zalán: Nyelvi tájkép, Nyelvi sokszínűség műhelykonferencia, Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem, Csíkszereda. 2017. szeptember 22-23. *A jelnyelv és a vizuális diskurzusvilágok – A nyelvi tájkép rejtett dimenziói a siket^világ mélyén.*
 13. Bartha Csilla – Tücsök Dorottya: Nyelvi tájkép, Nyelvi sokszínűség műhelykonferencia, Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem, Csíkszereda. 2017. szeptember 22–23. *Szuperdiverzív iskola? – avagy a nyelvi tájkép kutatásának lehetőségei az oktatásban.*
 14. Borbély Anna: 2016. Plenáris előadás. 19. Élőnyelvi Konferencia. Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem Alkalmazott Nyelvészeti Tanszék, Marosvásárhely. 2016. szeptember 7–9. *Fenntartható kétnyelvűség magyarországi közösségekben.*
 15. Borbély, Ana: Al XXVI-lea Simpozion, 12–13 noiembrie 2016. Institutul de Cercetări al Românilor din Ungaria, Giula (XXVI. Szimpózium. Magyarországi Románok Kutatóintézete). Gyula. 2016. november 12–13.) *Bilingvismul în decursul vieții (Életen át tartó kétnyelvűség).*
 16. Borbély, Ana: „Limba română în lume”, 20–25 mai 2017. Viena–Budapest, ELTE Budapest (Román nyelv a világban. ELTE Budapest.) Bécs–Budapest. 2017. május 20–25. *Cercetări longitudinale asupra identității românești la românii din Ungaria (A magyarországi románok etnikai identitásának longitudinális vizsgálata).*
 17. Hámori Ágnes: „Nyelvi tájkép, nyelvi sokszínűség” c. műhelykonferencia. Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem, Románia, Csíkszereda. 2017. szept. 22–23. *Egy orális kultúra vizualitása: a cigány nyelvhasználat megjelenései a Youtube és a facebook „virtuális” terében”.*
 18. Hámori Ágnes – Tücsök Dorottya – Romanek Péter Zalán: 19. Élőnyelvi Konferencia, Marosvásárhely. 2016. szeptember 7-9. *Területi változatok, hozzáférés, terminológiai fejlesztés: A magyar jelnyelvi alapszótár és oktatási jelkincstár kialakításának (oktatási) sztenderdizációs kihívásai.*

19. Holecz Margit – Bartha Csilla: 16th International Conference on Minority Languages. Finnország, Jyväskylä és Närpes, 2017. augusztus 28–30. *Miracle or vain hope? – Meta-analysis of cochlear implantation.*
20. Holecz Margit – Bartha Csilla – Ökrös Ferenc: International Conference on Multilingualism and Multilingual Education (ICMME17). Braga, 2017. május 11–13. *(Missing) Chances of bimodal bilingualism? - Linguistic factors of personal and labor market success of the Deaf in Hungary.*
21. Nagyné Kiss Anna: 16th International Conference on Minority Languages. Finnország, Jyväskylä és Närpes, 2017. augusztus 28-30. *Research and participation from the Deaf perspective.*
22. Nagyné Kiss Anna – Romanek Péter Zalán: 19. Élőnyelvi Konferencia, Marosvásárhely. 2016. szeptember. 6-10. *“Ha ez jelnyelven így van, akkor miért nem helyes magyarul?” - Kétnyelvűség, variabilitás és metanyelvi tudatosság siket felnőttek körében.*
23. Romanek Péter Zalán – Bartha Csilla – Hámori Ágnes – Holecz Margit: 25. International Annual Meeting of Chinese Linguistics, Budapest. 2017. június 27-28. *Bottom-up Standardisation? The First Hungarian Sign Language – Hungarian Online Dictionary.*
24. Schmidt Ildikó: Nyelvi tájkép, nyelvi sokszínűség – Műhelykonferencia. Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem, Románia, Csíkszereda, 2017. szeptember 22-23. *Bevándorló gyerekek közoktatásbeli integrációja a befogadó iskola szempontjából.*
25. Tóth Etelka: Nyelvi tájkép, nyelvi sokszínűség – Műhelykonferencia. Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem, Csíkszereda, 2017. szeptember 22-23. *A honlap mint virtuális nyelvi tájkép.*

Hazai konferencián:

26. Bartha Csilla: Plenáris előadás. MANYE XXVI. Kongresszus. Pécs, 2017. augusztus 30 – szeptember 1. *Multimodális szemiotikai repertoárok, jelelő közösségek és az autenticitás régi-új ideológiai: Reflexív, kritikai nyelvészeti közelítések a magyarországi „siketoktatás” és -kutatás esélyteremtő gyakorlatához.*
27. Bartha Csilla: MANYE XXVI. Kongresszus. Pécs, 2017. augusztus 30 – szeptember 1. *Tulajdonjog és felhasználói részvétel – Kutatási lehetőségek és távlatok.*
28. Bartha Csilla: Magyar Nyelvstratégiai Intézet Nyelvünkben otthon? – Esélyt mindenkinek! című konferencia. Budapest, 2017. szeptember 12. *Nyelvi hátrány vagy nyelvesély? Az anyanyelvűség, leszakadás és társadalmi sikeresség konstrukciói és az esélyteremtő oktatás.* Plenáris előadás.
29. Bartha Csilla – Bokor Julianna: XVI. Országos Neveléstudományi Konferencia, Szeged, 2016. november 17–19. *Vizuális nyelvi hozzáférés, kognitív fejlődés és tanulási sikeresség: A hallássérült gyermekek magyarországi oktatásának kritikai újragondolása.*
30. Bartha Csilla – Hámori Ágnes: Grammatika és oktatás – időszerű kérdések című konferencia. ELTE, Budapest. 2016. november 24. *Kölcsönös bevonódás,*

korpuszalapúság, multidiszciplinaritás a JelEsély és NyelvEsély projektben: Az oktatási nyelvi tervezés egy lehetséges szociolingvisztikai modellje.

31. Bartha Csilla – Holecz Margit – Varjasi Szabolcs: Grammatika és oktatás – időszerű kérdések. ELTE, Budapest. 2016. november 24–25. *Változatosság és nyelvhasználati mintázatok a magyarországi siket közösségben: A Magyar Jelnyelvi Korpusz kutatási és oktatási kihívásai.*
32. Bartha Csilla – Holecz Margit: MANYE XXVI. Kongresszus. Pécs, 2017. augusztus 30 – szeptember 1. *Jelnyelvi korpuszok a grammatikaoktatásban.*
33. Bartha Csilla – Tücsök Dorottya – Holecz Margit: MANYE XXVI. Kongresszusa, Pécsi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar, Pécs. 2017. augusztus 30 – szeptember 1. *Az MTA NyTI NyelvEsély Szakmódszertani Kutatócsoport projektje.*
34. Bartha Csilla – Romanek Péter Zalán - Holecz Margit - Nagyné Kiss Anna: BME Képi Tanulás Műhely (Visual Learning Lab), Budapest. 2017. június 8. *Beszámoló a jelnyelv természetes voltáról, fontosságáról, nyelvpolitikai helyzetéről.*
35. Bogárdi Dóra – Lakatos Péter: III. Fiatalok Európában Konferencia Pécs. 2016. nov. 4-5. *„De nem lehet romaniul beszélni, mert a gázsók megszólják a romákat” – A nemzetiségi nyelv, mint közösség összetartó tényező. „De nashchig romane te vorbinen, ke o gazhe дума den po roma” – E nacioveski shib, sar kompania-kethanelinkrimasko faktoro.*
36. Hámori Ágnes: Grammatika és oktatás – időszerű kérdések című konferencia. ELTE, Budapest. 2016. november 25. *Diskurzusműfajok és beszélt nyelvi szövegtípusok: szociokulturális gyakorlat, elsajátítás és tudás a mindennapokban és az oktatásban.*
37. Hámori Ágnes: A Magyar Nyelvtudományi Társaságban tartott előadás. Budapest. 2017. márc. 14. *Romani nyelvhasználat a facebookon: egy archaikus nyelv a harmadik évezred online diskurzusuniverzumában.*
38. Hámori Ágnes: „Újdonságok a szemantikai és pragmatikai kutatásokban” c. konferencia. Szeged. 2017. ápr. 28. *A nevetés mint háttéracsatorna-jelzés, kontextualizációs utasítás és a perspektivizáció eszköze.*
39. Hámori Ágnes: Előadás az ELTE BTK Műfaj-kerekasztalon. ELTE BTK, Budapest. 2017. máj. 30. *Műfaj és szövegtípus a szociolingvisztika / diskurzuselemzés oldaláról: egy műfaj sémájának összetevői és kiépülési dinamikája.*
40. Hámori Ágnes: MANYE XXVI. Kongresszus. Pécs, 2017. augusztus 30 – szeptember 1. *A figyelem fő aspektusai a nyelvben, nyelvelsajátításban és az oktatásban: a társas-kognitív nyelvészet, a jelnyelvkutatás és az oktatás metszéspontjai.*
41. Hámori Ágnes: V. Interdiszciplináris Humorkonferencia, Pázmány Péter Tudományegyetem, Piliscsaba. 2017. szept. 14-15. *A vicc mint társalgási műfaj, séma és forgatókönyv: interakcionális, pragmatikai és kognitív szerep.*
42. Holecz Margit: Az ÚNKP 2016/17. évi ösztöndíjasainak szervezett konferenciája. Budapest. 2017. május 05. *Cochleáris implantáció - Lehetőségek és korlátok.*
43. Holecz Margit: KözösHang Konferencia 2017. Budapest. 2017. március 30. *Központban a beszéd – A kommunikáció és az érvényesülés egyetlen eszköze vagy egynézőpontú túlmisztifikáció?*
44. Holecz Margit: Beszédkutatás 2016. Budapest. 2016. október 17–18. *A jelnyelvi fonémák vizuális annotációjának támogatása.*

45. Holecz Margit – Bartha Csilla: MANYE XXVI. Kongresszus. Pécs, 2017. augusztus 30 – szeptember 1. *Csoda vagy hiú remény? – A cochleáris implantáció metaanalízise.*
46. Holecz Margit – Varjasi Szabolcs: 19. Élőnyelvi Konferencia. Marosvásárhely, 2016. szeptember 7–9. *A JelEsély projekt korpuszépítési munkálatai és az annotált jelnyelvi korpusz lehetőségei.*
47. Lakatos Péter: Az ÚNKP 2016/17. évi ösztöndíjasainak szervezett konferenciája. Budapest. 2017. május 5. *A romani-magyar kétnyelvűségből eredő iskolai hátrányok és megoldási lehetőségei. Magyar-cigány szótár készítése pedagógusok részére.*
48. Nagyné Kiss Anna: ELTE Grammatika és oktatás – időszerű kérdések című konferencia. ELTE, Budapest. 2016. november 24. *Az idiómák használata a magyar jelnyelvben.*
49. Nagyné Kiss Anna: Miskolci Egyetem Alkalmazott Nyelvészeti Tanszékek 8. Országos Találkozója. Miskolc. 2017. április 27. *A JelEsély mint tanulás és bevonódás. A szociolingvisztikai terepmunka tapasztalatai.*
50. Romanek Péter Zsolt: Grammatika és oktatás – időszerű kérdések c. konferencia. ELTE, Budapest. 2016. november 24-25. *Miért jelel másképpen a siket gyerek, ha siketek a szülei és nem hallók?*
51. Schmidt Ildikó: MANYE XXVI. Kongresszus. Pécs, 2017. augusztus 30 – szeptember 1. *Bevándorló gyerekek közoktatásbeli integrációjának rejtett tényezői. Aszimmetrikus kommunikáció – aszimmetrikus viszonyok.*

Érzékenyítő előadások, tréningek

- Holecz Margit – Nagyné Kiss Anna: Érzékenyítő előadás. Avis Budget Group BSC, Diversity Day. Budapest, 2017. március 24. *Tények és tévhitek a siketekről.*
- Tücsök Dorottya: ELTE BTK Budapest. 2017. április 6-7. *A Két- és Többnyelvűségi Diákműhely bemutatása az Egyetemi Anyanyelvi Napokon.*

2. Saját (társ)szervezésű tudományos konferenciák, pedagógiai továbbképzések száma (számadattal): 11 db

Tudományos konferenciák, pedagógiai továbbképzés/workshopok:

1. Nyelvi tájkép, nyelvi sokszínűség c. műhelykonferencia (társszervezésben a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem Csíkszeredai Karának Humántudományok Tanszékével. 2017. szeptember 22-23.) <http://csik.sapientia.ro/hu/hirek/nyelvi-tajkep-nyelvi-sokszinuseg-muhelykonferencia>
A konferencián elsősorban a nyelvi tájképnek az iskolai és digitális nyelvhasználat kutatásaihoz és alkalmazhatóságához kapcsolódva számos előadással (6 db) mutattuk be a kutatócsoport eddigi eredményeit az oktatás és a nyelvhasználat, valamint e kettő kapcsolatának újszerű kihívásaira és gyakorlataira vonatkozóan. A konferencia résztvevői között számos magyar és határon túli nyelvész, oktatáskutató, illetve a felsőfokú tanárképzésben résztvevő kolléga volt.

2. A „NyelvEsély” kutatócsoport egész napos projektnyitó workshopja (Budapest, 2016. november 7.) A program két előadással indult: dr. Bartha Csilla előadása a NyelvEsély projekt alapkoncepcióját és kulcsfogalmait a 21. század sokrétű átalakulásainak és oktatási rendszereinek összefüggésrendszerébe helyezte; Jukka Sinnemäki finnországi tanár, szakmódszertani kutató pedig „Nyelvi erőforrások, interkulturalitás és multidiszciplinaritás – irányelvek és tapasztalatok a finn oktatási rendszerben” címmel tartott vitaindító előadást. Ezután sor került az ország különböző részeiről érkező és az oktatás különböző szegmenseiben (siketoktatás, cigány gyermekek oktatása, nemzetiség iskola, egynyelvű gyermekeket oktató általános iskola, gimnázium stb.) tevékenykedő tanárok, iskolaigazgatók, óvopedagógusok, gyógypedagógusok közti személyes megismerkedésre, kölcsönös tapasztalatcserére; a rendezvényt a résztvevő felek közti kerekasztal-beszélgetés zárta.
3. Önálló jelnyelvi workshop szervezése a marosvásárhelyi 19. Élőnyelvi Konferencián (Élőnyelvi kutatások és a dialektológia. Marosvásárhely, 2016. szeptember 7–9. Rendező: Sapientia EMTE Alkalmazott Nyelvészeti Tanszéke, Marosvásárhely, Babeş–Bolyai Tudományegyetem Magyar és Általános Nyelvészeti Tanszéke, Kolozsvár és Szabó T. Attila Nyelvi Intézet, Kolozsvár).
<http://www.ms.sapientia.ro/hu/rendezvenyek/konferenciak/19-elonyelvi-konferencia-2016-elonyelvi-kutatasok-es-a-dialektologia>
A workshopon a „bevonódás, esélyteremtés, résztvevő nyelvi tervezés” kulcsszavak mentén előadásaink a korábbi jelnyelvi kutatások tapasztalatainak és eredményeik felhasználhatóságát járták körül a kétnyelvű siketoktatás módszertani szempontjaiból. A workshop célcsoportja a szűkebb szakmai közösség volt, elsősorban szociolingvisták, többnyelvűség-kutatók, magyar és külföldi jelnyelvkutatók- és oktatók, tolmácsok.
4. Önálló siketoktatási szekció szervezése az ELTE BTK által szervezett országos Grammatika és oktatás konferencián („Grammatika és oktatás – időszerű kérdések”, 2016. november 24–25. Főszerző: ELTE BTK Mai Magyar Nyelvi Tanszék, Budapest).
<https://konyvtar.elte.hu/hu/cikk/grammatika-es-oktatas-idoszeru-kerdesek-konferencia-mai-magyar-nyelvi-tanszek-szervezeseben>
A szekció célcsoportja az anyanyelv-pedagógia megújítása iránt érdeklődő szakemberek, gyakorló pedagógusok, tanárképzési oktatók és hallgatók voltak; a szekció különös sikereként emelhetjük ki, hogy a hallgatóság körében a kutatók, tanárok és egyetemi hallgatók mellett igen magas számban voltak jelen laikus siket érdeklődők is, és részvételükkel élénk diskurzus alakult ki az egyes előadásokhoz kapcsolódóan (vö. beszámoló a konferenciáról: <http://www.anyanyelv-pedagogia.hu/cikkek.php?id=660>)
5. Szakmai workshop Jukka Sinnemäki finn tanár, szakmódszertani kutató részvételével (Budapest, 2017.03.30.). Jukka Sinnemäki beszámolója legújabb pedagógiai eredményeiről, projektjeiről. Az előadás és az azt követő beszélgetés témája elsősorban

az iskolás gyermekek iskolai és iskolán kívüli tevékenységeinek, aktivitásának, éberségi szintjének és motivációinak összefüggéseivel, ennek mérésével, módszertanával és elemzésével kapcsolatos pilot kutatás körül szerveződött.

6. Nemzetközi workshop 2017. június 13. Thomas Geissler kutatóval, a NyelvEsély munkatársai és a berlini Humboldt Universität Deaf Studies tanszék hallgatói (mintegy 40 fő) részére. A (teljes egészében jelnyelven folyó) workshop célja a NyelvEsélyben folyó, siketoktatással kapcsolatos fejlesztések és jelnyelvi kutatások bemutatása volt az egyetemisták (leendő jelnyelv-oktatók és –tolmácsok) számára, valamint a német siketoktatási kutatások, oktatási trendek és legfőbb oktatási segédanyagok megismerése, kölcsönös tapasztalatszerzés.
7. Workshop Gladys Tang hongkongi és Onno Crasborn holland jelnyelvsz kutatóval (Budapest, 2017. jún. 27-28.). Az ELTE-MTA ázsiai nyelvek nemzetközi konferenciájához (IACL 25, <http://www.nytud.hu/iac125/>) kapcsolódóan kétnapos szakmai műhelyt tartottunk, amelyen Prof. Gladys Tang (Professor and director of Centre for Sign Linguistics and Deaf Studies, Professor of Research and Technology Center for Language and Communication Disorders) a siket gyermekekkel végzett lenyűgöző munkájáról és a Jelnyelvszeti Központjukról tartott előadást. A workshop keretében bemutatta a Hong Kong-i oktatási formákat a siket gyermekek esetében, illetve most folyó kutatásairól is beszámolt. Munkatársaink bemutatták a stúdiót, illetve a közelmúlt- és jövőbeni kutatásokról, valamint tervezett együttműködés részleteiről esett szó. Június 27-én Onno Crasborn, a nemzetközi jelnyelvi korpuszkutatások kiemelkedő alakja is csatlakozott a workshophoz, ennek során bemutathattuk a magyar jelnyelvi korpuszon folyó korábbi és jelenleg is folyó munkálatokat.
8. Workshop James H. Tai és Jane S. Tsay tajvani jelnyelvsz professzorokkal (Budapest, 2017. jún. 28.) Prof. James H-Y. Tai (Distinguished Chair Professor, Graduate Institute of Linguistics; Director, Advanced Gerontological Expertise Institute; Director, Research Center for Humanities and Social Sciences; National Chung Cheng University, Taiwan) és Prof. Jane S. Tsay (Taiwan Center for Sign Linguistics, Graduate Institute of Linguistics, College of Humanities National Chung Cheng University, Taiwan) vezető ázsiai nyelvészek. A workshop célja a tajvani nyelvészeti és jelnyelvi kutatási trendek megismerése, a magyar kutatási eredmények bemutatása, hosszútávú szakmai együttműködés megalapozása volt, Kelet és Nyugat találkozása, jelnyelvek és hangzó nyelvek kapcsolata és a többnyelvű multidiszciplinaritás fogalmi mentén.
9. Nemzetközi kollokvium rendezése finn-magyar részvétellel Finnországban a „16th International Conference on Minority Languages” konferencián (2017. aug. 28-30, Jyväskylä – Närpes), a kisebbségi nyelvek egyik legrangosabb nemzetközi konferenciáján, nagy sikerrel.
<https://www.jyu.fi/en/congress/applied-summer-school/summer-school2017>

10. Önálló NyelvEsély-workshop rendezése a XXVI. MANYE (Magyar Alkalmazott Nyelvészek és Nyelvtanárok Egyesülete) Kongresszuson (PÉCS, 2017. aug. 30-szept. 1., <http://www.manye.hu/node/37>) A nagyszabású és az oktatási kutatások igen széles palettáját átfogó kongresszus célcsoportja az alkalmazott nyelvészek, nyelvtechnológusok, tolmácsok, terminológusok mellett kifejezetten a gyakorló tanárok, tanárképzésben dolgozó oktatók, nyelvtanárok voltak. A NyelvEsély kutatócsoport által szervezett és tartott, a „Sokszínűség, multiplicitás és partnerség a tanulásban, tudásformálásban és megerősítésben – A (siket) oktatás új korszakának szociokulturális, bizonyítékalapú szemlélete” c. workshopban a siket gyermekek kétnyelvű-multimediális oktatásához kapcsolódó előadások mellett több, a „mainstream” oktatásban felmerülő kérdésekkel és kognitív, illetve oktatás-módszertani kulcsfogalmakkal kapcsolatos kutatási eredményekkel is megismerkedhettek a résztvevők.

11. „Nyelvek Európai Napja” workshop. Petteri Laihonen (University of Jyväskylä) előadása: A csángó írásbeliség – finnországi perspektívából. Az első magyar jelnyelvi meseverseny eredményhirdetése (Budapest, 2017.09.26.)

3. A kutatócsoport témájában a felsőfokú pedagógusképzésben/doktori képzésben tartott kreditértékkel rendelkező előadássorozatok/laborgyakorlatok/terepgyakorlatok száma: 15 db

ELTE BTK Magyar Nyelvtudományi és Finnugor Intézetében:

2016/17-es tanév 1. félév:

BA és MA képzési szinten:

1. Kutatói szeminárium 3.	gyakorlat
2. Diplomamunka szeminárium 1.	gyakorlat

2016/17-es tanév, 2. félév:

BA és MA képzési szinten:

3. Diplomamunka szeminárium 2.	gyakorlat
4. Szociolingvisztika	gyakorlat
5. Szakterületi alkalmazott nyelvészeti szakkollégium 2.	kollokvium
6. Kutatói szeminárium 2.	gyakorlat
7. Kutatói szeminárium 4.	gyakorlat
8. Szakterületi alkalmazott nyelvészeti szakkollégium 2.	kollokvium
9. Kutatói szeminárium 1.	gyakorlat
10. Szakterületi alkalmazott nyelvészeti szakkollégium 1.	kollokvium
11. Terepmunka (jelnyelvhasználat, jelnyelvi tudás, siketoktatás)	gyakorlat
12. Szociolingvisztika	gyakorlat
13. Szociolingvisztika	gyakorlat
14. Szociolingvisztika	gyakorlat

2017. szept. 30- 2018. szept. 30.

1. Tudományos/oktatási előadások listája: **36 db**
2. Saját (társ)szervezésű tudományos konferenciák, pedagógiai továbbképzések száma (számadattal): **18 db**
3. A kutatási témában akkreditált közoktatási továbbképzéseken tartott előadások száma: **2 db**
4. A kutatócsoport témájában a felsőfokú pedagógusképzésben/doktori képzésben tartott kreditértékkel rendelkező előadássorozatok/laborgyakorlatok/terepgyakorlatok száma: **20 db**

1. Tudományos/oktatási előadások listája

Nemzetközi konferencián:

1. Bartha Csilla – Romanek Péter Zalán: 3rd International Conference of the World Federation of the Deaf (WFD), Budapest. 2017.11.08-10. *Diversity, shared, re-shaped authenticities and partnership in learning and knowledge construction: The SIGNificant Chance Project.*
2. Bartha Csilla – Romanek Péter Zalán: 8th Visual Learning Conference, Budapest. 2018.04.28. *Rethinking linguistic patterns of the Hungarian Sign Language: What Do the Deaf's Viewpoints Tell Us about Their Perception?*
3. Bartha Csilla: 20. élőnyelvi konferencia – Nyelvi repertoárok a Kárpát-medencében és azon kívül, Budapest. 2018.08.31. *Nyelvi tájkép és oktatás.*
4. Bartha Csilla: Second International Conference on Sociolinguistics (ICS2), plenáris előadás. Budapest. 2018.09.06-08. *Multimodal semiotic repertoires, signing communities and the era of biocultural diversity.*
5. Bokor Julianna – Hattyár Helga: 20. élőnyelvi konferencia – Nyelvi repertoárok a Kárpát-medencében és azon kívül, Budapest. 2018.08.31. *Siket gyermekek nyelvi repertoárjának vizsgálata.*
6. Borbély Ana: Al XXVII-lea Simpozion, Giula. 11–12 noiembrie 2017 – Institutul de Cercetări al Românilor din Ungaria/27. Szimpózium – Magyarországi Románok Kutatóintézete, Gyula. 2017.11. 11–12. *Studierea prenumelor pe baza unui registru de inscripții funerare din Micherechi [Egy méhkeréki temetői regiszter utóneveinek tanulmányozása].*
7. Borbély Anna: 20. élőnyelvi konferencia – Nyelvi repertoárok a Kárpát-medencében és azon kívül, Többnyelvű és multimodális repertoár: magyarországi nemzetiségek és nyelvi tájkép – Műhely, Budapest. 2018.08.31. *Többnyelvű és multimodális repertoár – a magyarországi románok nyelvi tájképéről.*
8. Borbély Anna: Simpozionul International De Lingvistică, Editia A VII-a 18–19.05.2018 / The International Symposium On Linguistics, Seventh Edition 05. 18–19 2018 – Institutul de Lingvistică al Academiei Române „Iorgu Iordan – Alexandru Rosetti” – Research Institute for Linguistics Romanian Academy, București/Bucharest

(Romania). *Cercetări lingvistice interacademice ungaro-române asupra comunităților românești din Ungaria după un sfert de veac (rezultate și perspective) [A magyar-román bilaterális akadémiai nyelvészeti kutatások huszonöt éve a magyarországi románok közösségeiben – eredmények és folyó kutatások]*.

9. Holecz Margit: Language, Identity And Education In Multilingual Contexts International Conference, Dublin. 2018.02.01–03. *To be or not to be... d/Deaf? – The case of cochlear implants.*
10. Holecz Margit: 36th International AESLA Conference: «Applied Linguistics and knowledge transfer: employability, internationalization and social challenges», Cádiz. 2018. 04. 19–21. *Cochlear implants – Theory vs. practice.*
11. Márku Anita: 20. élőnyelvi konferencia – Nyelvi repertoárok a Kárpát-medencében és azon kívül, Budapest. 2018.08.31. *Nyelvi kreativitás a kárpátaljai magyarok internetes nyelvhasználatában.*
12. Márku Anita: International Conference „Multiculturalism and Diversity in the 21st Century”, Berehovo-Uzhhorod. 27-28.03. 2018. *Nyelvi tájkép: az internetes mémek kárpátaljai magyar vonatkozásai. (Linguistic landscape: internet-memes and the Hungarians in Transcarpathia).*
13. Márku Anita: Teraźniejszość i przyszłość hungarologii. Konferencja z okazji 25-lecia filologii węgierskiej na UAM, Poznan, Lengyelország. 30 listopada – 1 grudnia 2017. *Nyelvi kreativitás és többnyelvűség a kárpátaljai magyarok internetes nyelvhasználatában.*
14. Márku Anita: Взаємовплив мов, літератур та культур в епоху глобалізації – Міжнародна наукова конференція присвяченої 30-річчю Центру гунгарології УжНУ, UNE Hungarológiai Központja 30. évfordulója alkalmából rendezett nemzetközi tudományos konferencia „Nyelvek, irodalmak és kultúrák kölcsönhatása a globalizáció korában”, Ungvár. 2018.01.12–13. *Kontaktusjelenségek a kárpátaljai magyarok internetes nyelvhasználatában. (Явище міжмовного контактування в інтернет комунікації угорців Закарпаття).*
15. Pachné Heltai Borbála Second International Conference on Sociolinguistics (ICS2), Budapest. 2018.09.06-08. *Global Spaces, Peripheral Sites: Social Media Practices of a Multilingual Rural Community.*
16. Pachné Heltai Borbála: 20. élőnyelvi konferencia – Nyelvi repertoárok a Kárpát-medencében és azon kívül, Budapest. 2018.08.31. *A szemiotikai tájkép szerepe a kommodifikációs folyamatokban: egy baranyai példa.*
17. Pachné Heltai Borbála: Second International Conference on Sociolinguistics: Insights from Superdiversity, Complexity and Multimodality, Eötvös Loránd University, Budapest. 6–8.09.2018. *Global Spaces, Peripheral Sites: Social Media Practices of a Multilingual Rural Community.*

Hazai konferencián:

18. Bartha Csilla – Holecz Margit – Romanek Péter Zalán: V. Vályi András Anyanyelv-Pedagógiai Konferencia, Budapest. 2017.12.05. *Jelnyelv az oktatásban –lehetőségek és korlátok.*

19. Bartha Csilla: Az MTA Tantárgy-pedagógiai Kutatási Program előadói konferenciája és szakmai vitája - Az első év eredményei és perspektívái, Bölcsészeti és Társadalomtudományi Munkacsoport, Budapest. 2017.10.10. *Szociokulturális változatosság, reflexivitás és partnerség a tanulásban és tudásformálásban – Az esélyteremtő (siket) oktatás kihívásai.*
20. Bokor Julianna: Módszerek, mintázatok, nyelvtudomány – Előadások az Új Nemzeti Kiválósági Program keretében, MTA Nyelvtudományi Intézet, Budapest. 2018.05.15. *Két módszer között... Szurdopedagógusok a kétnyelvű siketoktatásról és annak bevezetéséről.*
21. Bokor Julianna: Új Nemzeti Kiválóság Program zárókonferencia, Budapest. 2018.05.24. *Két módszer között... Szurdopedagógusok a kétnyelvű siketoktatásról és annak bevezetéséről.*
22. Borbély Anna: MTA Nyelvtudományi Intézet, Éves intézeti előadás, Budapest. 2017.12.12. *Kétnyelvű közösségek összehasonlítása új klasszifikációs módszerrel.*
23. Csernyák Hajnalka: MTA Nyelvtudományi Intézet, Budapest. 2018.02.08. *A mentális lexikon működése az anyanyelvi szinten jelnyelvet használó siket és nagyothalló személyeknél.*
24. Hámori Ágnes: Az anyanyelv-elsajátítás folyamata hároméves kor után konferencia, plenáris előadás, Budapest. 2018.05.24. *A pragmatikai tudás és metapragmatikai tudatosság fejlődése gyermekeknél: metapragmatikai jelzések óvodások beszélgetésében.*
25. Hámori Ágnes: V. Interdiszciplináris Humorkonferencia, PPKE, Piliscsaba. 2017.09.15. *A vicc mint társalgási műfaj, séma és forgatókönyv: interakcionális, pragmatikai és kognitív szerep.*
26. Holecz Margit – Romanek Péter Zalán: Az MTA Tantárgy-pedagógiai Kutatási Program előadói konferenciája és szakmai vitája - Az első év eredményei és perspektívái, Bölcsészeti és Társadalomtudományi Munkacsoport, Budapest. 2017.10.10. *A szótárfejlesztés általános módszertani és oktatási kihívásai vizuális (jel)nyelvek esetében, megoldási javaslatok az empirikus adatok tükrében.*
27. Holecz Margit: Fiatal Kutatók Klubjának októberi előadása, Budapest. 2017.10.26. *Jelnyelvek és jelnyelvhasználó közösségek – Tények, tévhitek és a kutatás kihívásai.*
28. Holecz Margit: Módszerek, mintázatok, nyelvtudomány. Előadások az Új Nemzeti Kiválósági Program keretében konferencia, Budapest. 2018.05.15. *Támogató tudással a valós esélyekért – A cochleáris implantáció lehetőségeiről.*
29. Holecz Margit: Új Nemzeti Kiválóság Program zárókonferencia, Budapest. 2018.05.24. *Támogató tudással a valós esélyekért - Cochleáris implantáltak és a felsőoktatás.*
30. Lakatos Péter: Új Nemzeti Kiválóság Program zárókonferencia, Budapest. 2018.05.24. *Magyar-cigány pedagógus szótár tesztelése.*
31. Márku Anita: Új Nemzeti Kiválóság Program zárókonferencia, Budapest. 2018.05.24. *Kárpátaljai magyarul a virtuális térben: többnyelvűség és multimodalitás (és a kisebbségi nyelvi közösség megmaradásának esélyei).*
32. Pachné Heltai Borbála: Kölcsönhatások. Magyarok Finnországban, finnek Magyarországon. A Debreceni Egyetem Finnugor Tanszéke és a Finn Nagykövetség

- konferenciája Finnország függetlenségének 100. évfordulója tiszteletére, Debrecen. 2017.11.9–10. *Finnek Magyarországon. Egy többnyelvű közösség nyelvhasználatáról.*
33. Schmidt Ildikó Nyelvkönyvek – Ahogy a szerzők (és ahogy a nyelvtanárok) látják, Károli Gáspár Református Egyetem, MID-nap, Budapest. 2017.12.09. *Betűrend. MagyarOK: Alfabetizáló munkafüzet – tananyag bemutató.*
34. Tücsök Dorottya: Környei Attila Társadalomtudományi Szabadegyetem őszi féléves előadások, Sopron. 2017.11.21. *Nyelvünk jövője - avagy mi fán terem a szociolingvisztika?*
35. Tücsök Dorottya: Módszerek, mintázatok, nyelvtudomány. Előadások az Új Nemzeti Kiválósági Program keretében konferencia, Budapest. 2018.05.15. *Mi ésők – a másság tematizálásának megjelenése.*
36. Tücsök Dorottya: Új Nemzeti Kiválóság Program zárókonferencia, Budapest 2018.05.24. *Befogadó felsőoktatás: a szuperdiverzitás konstrukciói és a változó ideológiák.*

Érzékenyítő előadások, tréningek

- Hámori Ágnes: Érzékenyítő előadásblokk tartása a nyelvi hátrány/ NyelvEsély témákban a Károli Gáspár Tanítóképző Főiskolai Karon, Budapest. 2017.10.26. *Nyelv, tudás és esélyek.*
- Nagyné Kiss Anna: Érzékenyítő előadásblokk tartása a nyelvi hátrány/ NyelvEsély témákban a Károli Gáspár Tanítóképző Főiskolai Karon, Budapest. 2017.10.26. *Nyelv, tudás és esélyek.*
- Romanek Péter Zalán: Életút-előadás a Hallássérült Tanintézetek Siketek Világnapja rendezvényén, Budapest. 2018.09.24. *“Az én életutam.”*

2. Saját (társ)szervezésű tudományos konferenciák, pedagógiai továbbképzések száma (számadattal): 18 db

Tudományos konferenciák, pedagógiai továbbképzés/workshopok:

1. Érzékenyítő tréning a Károli Gáspár Református Egyetemen (Budapest) 2017. október 26-án a kutatócsoport munkatársai, dr. Hámori Ágnes és Nagyné Kiss Anna érzékenyítő előadást tartottak a NyelvEsély projekt keretében a Károli Gáspár Református Egyetem Tanítóképző Főiskolai Karán, az ott rendezett mesemondó versenyhez kapcsolódva. Az előadáson szó volt a nyelv és a mesék fontosságáról minden gyermek életében, valamint a nyelvi kisebbségekről, a magyar jelnyelvről és a cigány nyelvekről is. Ezután egy jelnyelvi mesét is bemutattunk, továbbá két, romani nyelvű verses mesét is hallhatott a közönség.
2. Szakmai találkozó Ritva Takkinennel (University of Jyväskylä). A kutatócsoport nagy örömeire szolgált, hogy 2017. november 7-én a központba látogatott Prof. Ritva Takkinen a Jyväskyläi Egyetem professzora és részletesebben, ugyanakkor kötetlen

formában megismerhette a *NyelvEsély* projekt eddigi kutatási eredményeit és célkitűzéseit, valamint betekintést résztvevők betekintést nyerhettek a legújabb finnországi kutatási tapasztalatokkal, eredményekkel kapcsolatban. Az alkalom során kialakult szakmai diskurzus lehetőséget biztosított a kölcsönös tanulás, közös brainstorming, főbb közös irányvonalak kijelölésére is.

3. Szakmai találkozó Roberta J. Cordanoval, a Gallaudet Egyetem elnökével (Budapest). 2017. november 8-án szakmai találkozóra került sor Roberta J. Cordano, a siket kutatásokban és oktatásban, fejlesztésben vezető szerepet játszó Gallaudet Egyetem elnöke és Többnyelvűségi Kutatóközpont kutatói csapata között. A találkozó során bemutatásra kerültek a kutatócsoport által végzett, a jelnyelvhez kapcsolódóan hosszú ideje folyó kutatások, és ismertetésre kerültek a *NyelvEsély* projekt és a *JelEsély* projekt fő kutatási témái és eredményei. Emellett fontos és hasznos volt az oktatási kérdésekre vonatkozó párhuzamok és különbségek körbejárása is, amerikai, nemzetközi és magyar kontextusban egyaránt. Az elnök asszonnyal egyeztetésre kerültek a további együttműködésre vonatkozó tervek, mint például az egyetem által rendszeresen publikált research briefek magyar fordításának elkészítése.
4. Érzékenyítő tréning a Szekszárdi SZC Esterházy Miklós Szakképző Iskolája és Kollégiumában (Dombóvár) 2018.02.22. Az „Iskola Parasport napja” rendezvényének keretében, került megrendezésre a kutatócsoport által szervezett érzékenyítő program. A programon 80 diák vett részt, két turnusban. Összesen 6 pedagógus és az iskola igazgatója, valamint igazgatóhelyettese is. Holecz Margit moderálta a 2 órás eseményt, vezette fel az egyes témákat, totót töltetett ki. Nagyné Kiss Anna interaktív, számtalan érdekességet bemutató előadást tartott a jelnyelvről és a siket kultúráról. Jeleket tanított, lehetőséget biztosított a gyerekeknek, hogy kipróbálják a siketekkel való kommunikációt a gyakorlatban. Sztari Bernadett nem csupán kiválóan alkalmazkodva tolmácsolt, de aktív részese is volt az előadásoknak. Az eseményt követően munkaebédre került sor a HEMI és a Szent Orsolya Rendi Gárdonyi Géza AM és ált. iskola igazgatójával, ahol számos további együttműködés lehetőségéről valósult meg egyeztetés. A délutánt a Szent Orsolya AM és Ált. Iskolában töltötte a delegáció, ahol annak szellemiségével és céljaival ismerkedtek meg, bemutatva a Tanodában folyó munkát, a Menő Menza program sokszínűségét, valamint a célzott együttműködés lehetőségeit. Az esemény szakmai és társadalmi értelemben is kifejezetten sikeres volt, ezt mind a TKK munkatársai, mind valamennyi résztvevő pedagógus és az igazgató is annak értékelte, a gyerekek visszajelzése pedig szintén erről árulkodott. A tréning során az iskola igazgatójával, Bükösdí Olgával interjú is készült, ez az alábbi linken elérhető: <https://mta-tkk.hu/2018/02/28/erzekenyites-a-szekszardi-szc-esterhazy-miklos-szakkepzo-iskolaja-es-kollegiumaban/>
5. Az Eötvös Loránd Tudományegyetem, Bölcsészettudományi Karán hagyományosan minden évben megrendezett Egyetemi Anyanyelvi Napok (EAN) programsorozatában, 2018-ban, a *NyelvEsély* kutatócsoport és az ELTE BTK közös szervezésében megvalósult egy önálló programblokk, mely Trefort-kerti Tájfutás címet kapta. Az

ismeretterjesztő, érzékenyítő verseny 7 különböző állomásból állt, melyek közös koncepciója a többnyelvűség, multikulturalitás, a különböző nyelvek és kisebbségek bemutatása és az ezekkel kapcsolatos valós információk és tények átadása volt. A verseny részletes leírását és összefoglalását az ELTE Online gondozásában megjelent cikk tartalmazza: <http://elteonline.hu/kozelet/2018/03/02/citius-altius-fortius-a-versenyzes-jegyeben-telt-az-egyetemi-anyanyelvi-napok-zaronapja/> Ezenkívül készült egy rövid összefoglaló film is, amely az alábbi linken megtekinthető: <https://mta-tkk.hu/2018/03/07/trefort-kerti-tajfutas-2/>

6. Szakmai találkozó Josep Quer (Pompeu Fabra Egyetem, Barcelona), Ronnie Wilbur (Purdue Egyetem, Indiana) és kutatótársa Julia Krebs (Salzburgi Egyetem) jelnyelvi kutatókkal Budapest 2018.04.13. A találkozó a GLOW41 nemzetközi konferencia kapcsán bonyolódott le két fázisban. Querrel a kutatócsoport áttekintette a grammatikakutatás főbb irányait, fázisait és a jelenlegi legfontosabb témáit és összevetette a saját kutatásaival, kapcsolódási pontjaival. Ronnie Wilburral és Julia Krebsrel hasonlóképpen áttekintette a közös fókuszú kutatásokat: az annotációs erőfeszítéseket a jelnyelvi korpusznyelvészetet illetően, továbbá a felek egyeztettek az elgondolásait a jelnyelvek szórendjét érintő kérdésekről. Az áttekintő jellegű egyeztetések további együttműködés ígéretével zárultak le.
7. Szakmai találkozó Jukka Sinnemäki általános iskolai tanárral, kutatócsoportunk finnországi tagjával (Budapest 2018.05.03). Az esemény során egyeztetésre kerültek a NyelvEsély projekt aktuális feladatai. Jukka az előadása során felvázolta a saját kutatásának eredményeit és hipotéziseit arról, hogy a gyermek jólléte (well-being) hogyan járul hozzá a tanulmányi sikerességéhez. Bemutatta az általa kidolgozott mérési és értékelési rendszert, melyet saját tanítványai segítségével tesztelt is. Az eredmények világosan kimutatták az otthoni nyugodt körülmények, az alvás, a megfelelő testmozgás és a ciklikus pihenés rendkívül fontos a gyermekek fejlődésében, a tanulmányi sikeresség kialakításában és fenntartásában. Továbbá szó volt még a digitális eszközök iskolai használatának kérdéseiről, a különböző tantárgyak tanárai közötti együttműködés lehetőségeiről, a gyerekek motiválásának módszereiről.
8. 2018.05.08-án egy kerekasztal-beszélgetés került megrendezésre, melynek célja az volt, hogy megismertesse a CI működését az érdeklődőkkel, és betekintést nyújtson az eszköz által biztosított lehetőségekbe, annak esetleges korlátaiba, valamint információval szolgáljon az implantátumviselés mindennapi életre gyakorolt hatásairól. A beszélgetés során implantáltak, családtagok és szakemberek osztották meg gondolataikat, valamint meséltek saját tapasztalataikról. A rendezvény teljes ideje alatt biztosításra került magyar jelnyelvi és írótolmácsolást. A kerekasztalról videofelvétel is készült. A legfontosabb kérdéskörök, melyeket a résztvevők a beszélgetés során körbejártak a következők voltak: mik a legnagyobb tévhitek a CI-vel kapcsolatban? Továbbá mi az az információ, amit sokan nem tudnak, de nagyon fontos lenne? Mi a CI legnagyobb előnye és mi a legnagyobb hátránya? Milyen eredmények érhetőek el az implantátummal hosszútávon, és milyen mindennapi korlátai vannak (akár hallást, akár

életvitelt tekintve)? Mik a tapasztalatok a sikeresség mértékét illetően? Milyen sikertörténetekkel vagy éppen kudarccokkal találkoztak? Ha egy anyuka kérne tanácsot, akinek siket babája született, mit mondanának neki? Milyenek a jelnyelvekkel kapcsolatos vélemények, ismeretek? A kerekasztal résztvevői voltak például: a Magyar Cochleáris Implantáltak Egyesületének elnöke, az EURO-CIU (European Association of Cochlear Implant Users) szövetség alelnöke, gyógypedagógus a Hallássérültek Tanintézetében (Hallássérültek Óvodája, Általános Iskolája, Szakiskolája, Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézménye és Kollégiuma), implantált gyermeket nevelő szülők és családtagok, további érintettek.

9. Tájékoztató szakmai workshop a Siketek és Nagyothallók Országos Szövetségének munkatársai, a vidéki székhelyű egységeinek titkárai részére. A Többsnyelvűségi Kutatóközpont csapata 2018. május 10-én tájékoztató szakmai workshopot tartott, a *NyelvEsély* Szakmódszertani Kutatócsoport – Nyelvileg tudatos iskola, kétnyelvű siketoktatás és a nyelv által kiaknázható tudás innovatív módszereinek, eszközeinek fejlesztése című projektjének keretén belül. A rendezvényen a Siketek és Nagyothallók Országos Szövetségének munkatársai, a vidéki székhelyű egységeinek titkárai vettek részt. A tájékoztató workshop célja a Többsnyelvűségi Kutatóközpont jelenlegi – különösen az EFOP Akadálymentesített infokommunikációs szolgáltató platform fejlesztése, hallás- és látássérült személyek számára (2018-2019), *NyelvEsély* tantárgypedagógiai kutatócsoport (2016-2020) – és az eddigi – TÁMOP *JelEsély* (2013-2015) – főbb munkáinak bemutatása volt. A workshopon előadást tartott Bartha Csilla, Romanek Péter Zalán, Holecz Margit és Nagyné Kiss Anna a projektek keretében végzett munkálatok egyes aspektusairól. Az előadások után Tarr Zoltán bemutatta a kutatóközpont stúdióját, az ott folyó munkálatokat, és a résztvevők betekintheztek az elkészült anyagokba is. A Többsnyelvűségi Kutatóközpont és Siketek és Nagyothallók Országos Szövetségének a stratégiai partnersége fontos szemléletbeli és módszertani alapot képez a siket közösség kutatásba történő bevonásában, ezért eme fontos kapcsolat fenntartásának elsőrendű célján túl ennek a szakmai workshopnak a szándéka - a korábbiakhoz hasonlóan - a legutóbbi szakmai-tudományos tevékenység, eredmények bemutatása az ezzel kapcsolatos párbeszéd ösztönzése volt.
10. Szakmai találkozó Mark Rust jelnyelv kutatóval, a budapesti McDaniel College vendégprofesszorával Budapest 2018.05.22. A professzor rendkívül gazdag tapasztalattal rendelkezik a jelnyelvvvel összefüggő oktatási programok fejlesztésében az Egyesült Államok és a karib szigetvilágok térségében. A találkozó során Rust megismerte a Többsnyelvűségi Kutatóközpont munkáját, emellett közösen áttekintésre került, hogy ismeretei hol és hogyan tudnának összekapcsolódni a kutatócsoport munkáival és törekvéseivel, különös tekintettel a korpuszépítésre, a nyelvi mérésekre, a terminológiai fejlesztésekre. Az egyeztetés a további együttműködés szándékával zárult le.
11. Lakatos Péter doktori értekezésének munkahelyi vitája. Értekezésének címe: A romani-magyar kétnyelvűségéből eredő iskolai hátrányok okai és megoldási lehetőségei

(Budapest 2018.06.06.). A munkahelyi vita során a disszerens felvázolta a kutatásának célját, fókuszát és alapvető következtetéseit. Bemutatta, hogy a saját tapasztalatai hogyan vezették el az első 2012/2013 fordulójában elvégzett terepmunkákhoz, amelynek a felismerései hogyan segítették elő az elgondolásai módosulását. Ez pedig elvezetett a második, iskolai kontextusra fókuszált kutatáshoz. A kutatási folyamat eredményei igazolást nyújtottak az eredeti elgondolás iskolai kontextusban történő elhelyezéséhez. A disszerens következtetéseai hozzájárulhatnak a romani-magyar kétnyelvű oktatás egyes területeinek fejlesztéséhez.

12. Digitális szöveg-feldolgozási technikák és alkalmazások E-learning tréning (képzést tartó: Gonda Zsuzsa), Budapest, 2018.08.02. A kutatócsoport számára szervezett képzés elsődleges célja volt, hogy feltérképezze a digitális szöveg fogalmát és ezen keresztül bemutasson néhány olyan alkalmazást és stratégiát, amelyek alkalmasak a kutatói munka során előkerülő, nagyszámú digitális szövegek feldolgozására, tárolására, előhívására, szerkesztésére és megosztására egyéni és csapatmunkában egyaránt. A képzés tartalma természetesen nem csak a kutatói munka, hanem sokkal inkább a közoktatásban végzett pedagógiai munka támogatására és fejlesztésére is szolgált.
13. Siketoktatás Európában: empirikus tanári, szülői és tanulói tapasztalatok: workshop Liza Karamani görög jelnyelvoktatóval (Budapest 2018.08.21.) A workshop első alkalma egy folytatólagos jellegűre tervezett "Siketoktatás Európában" című ismertető jellegű mini workshopok sorozatnak. Az alkalom során a pedagógiai alapszakos Liza Karamani, aki jelenleg a Ciprusi Egyetem mesterszakos hallgatója és a thesszaloniki-i KENG jelnyelvi oktatója, felvázolta a görög siketoktatással kapcsolatos helyzetképet. A projekt munkatársai összevetették a kapott információkat a hazai siketoktatás helyzetével, így feltárultak a közös alapproblémák, kihívások illetve az országok sokrétű kontextusából adódó eltéréseket.
14. Szakmai találkozó Ritva Takkinennel (University of Jyväskylä, finn jelnyelvi professzor emerita, a NyelvEsély projekt külföldi bírálója) Budapest 2018.09.21. A találkozó során Takkinen professzorasszony, a NyelvEsély-projekt nemzetközi bírálója részletes betekintést kapott a NyelvEsély-projekt elmúlt időszakának kutatási folyamataiba és eredményeibe. A grammatikai kutatások, a terminológiai fejlesztések, az óvodai és iskolai tananyagfejlesztés kapcsán bemutatásra kerültek az előzetes eredmények, amelyek a következő fázisban tesztelésre kerülnek, így pontosabb képet nyújtanak majd a kiindulópontjaink helyességét illetően. A találkozó második felében Takkinen professzor bemutatta a saját korábbi longitudinális kutatását egy 14 gyermekes, különböző hallásállapotú családdal kapcsolatban, ezt követően áttekintettünk az ezzel kapcsolatos eltérő tapasztalatokat, elgondolásokat.
15. Szakmai találkozó Jukka Sinnemäki általános iskolai tanárral, a NyelvEsély kutatócsoport finnországi tagjával. 2018.09.25.-én Budapestre látogatott Jukka Sinnemäki, aki bemutatta a központ munkatársainak legújabb oktatási modelljét. A Global Teacher Prize, nívós, nemzetközi díjára is jelölt szakember aktívan

16. Többsz nyelvű és multimodális repertoár: magyarországi nemzetiségek és nyelvi tájkép – Műhely (2018.08.31). A 20. Élőnyelvi konferencia - Nyelvi repertoárok a Kárpát-medencében és azon kívül - során megrendezésre került önálló műhely, a nyelvi tájképre, mint többsz nyelvű és multimodális repertoárra, és kommunikációs eszközre és annak felhasználására fókuszált. Ez a kiindulópont alapot nyújtott arra, hogy a magyarországi nemzetiségi közösségek nyelvi tájképét a műhely keretében átfogóan elemezzék a résztvevők. Az egy-egy magyarországi nemzetiségi közösséghez köthető térbeli repertoárokat és együttállásokat célzó kutatásokat az vezérli, hogy az időbeli és térbeli nyelvi és szemiotikai határok hangsúlyozása helyett mindezeket egységes egészként mutassák be. A műhely előadói és az elhangzott előadások listája a következő: Bartha Csilla: Nyelvi tájkép és oktatás; Erb Maria: Történelem és sors: A kollektív emlékezet nyelvi és nem nyelvi lenyomatai a nyilvános térben a magyarországi németeknél; Tuska Tünde – Uhrin Erzsébet: A 300 éves Békéscsaba rendezvénysorozatának nyelvi tájképe; Pachné Heltai Borbála: A szemiotikai tájkép szerepe a kommodifikációs folyamatokban: egy baranyai példa; Lásztity Péró – Káplán Szofia – Marija Mandić: Szerbek által lakott magyarországi települések nyelvi tájképe: tények és attitűdök; Borbély Anna: Többsz nyelvű és multimodális repertoár – a magyarországi románok. Online elérhető itt: <http://www.nytud.hu/elonyelvi20/program.pdf>
17. 2018. május 17.-én a kutatócsoport munkatársai szakmai workshopot tartottak Görögországban, Vólosban. A résztvevők: Romanek Péter Zalán, Varga Máté és Dr. Galini Sapountzakival kutatótanár voltak. A Thesszáliai Egyetem Pedagógiai Tanszékén rendezett találkozó témája a jelnyelv-kutatás helyzete Görögországban, a jelnyelvi tananyagok fejlesztése és a korai jelnyelv-elsajátítás támogatása voltak. A tanszéken folyó munka kiemelten fontos, mivel itt képzik azokat a leendő pedagógusokat, akik később a siketiskolákban, illetve más fogyatékkal élő tanulók oktatásában vesznek részt. Sapountzaki, aki nyelvészeti előképzettséggel rendelkezik, a görög jelnyelvvvel kapcsolatos ismereteket oktatja a hallgatóknak. A workshop során a résztvevők megállapodtak további szakmai együttműködés előkészítésében és megkezdésében.
18. Workshop Dr. Vassilis Kourbetisszel, Dr. Marianna Hatzopoulouval és Dr. Marina Spiridoulával, az Institute of Educational Policy munkatársaival. 2018.05.19-én a központ munkatársa és a görögországi Institute of Educational Policy munkatársai szakmai egyeztetést tartottak. Az iskola munkatársai beszámoltak jelnyelvi tananyag-fejlesztő munkálataikról, ebből bemutatót tartottak. Az iskola kiemelt szerepet játszik a bilingvális tananyagok fejlesztésében, mind a grammatika, mind a szótárfejlesztés tekintetében. Az alsóbb évfolyamok számára, az első két évre kifejlesztettek egy jelnyelvi grammatikát feldolgozó DVD anyagot és egy tanári kézikönyvet, most kezdenek bele a harmadik évfolyam anyagainak strukturális és tartalmi kidolgozásába. Ezenkívül a digitális tanulási (e-learning) forma is rendkívül fontos szerepet kap

munkásságukban. Éppen ezért a kutatócsoport fontosnak tartja a közös munkát és további közös együttműködést.

**3. A kutatási témában akkreditált közoktatási továbbképzéseken tartott előadások száma:
2 db**

A szövegértés mint tanulási képesség fejlesztése című továbbképzés, előadó: Dr. Raátz Judit

1. A képzés időpontja: 2018. Augusztus 22-23.

A képzés helyszíne: Budapest XIV. Kerületi Széchenyi István Általános Iskola, 1147 Budapest XIV. kerület, Telepes utca 32.

2. A képzés időpontja: 2018. Augusztus 29-30.

A képzés helyszíne: Budapest XXIII. Kerületi Fekete István Általános Iskola 1237 Budapest XXIII. kerület Nyír utca 22.

**4. A kutatócsoport témájában a felsőfokú pedagógusképzésben/doktori képzésben tartott kreditértékkel rendelkező előadássorozatok/laborgyakorlatok/terepgyakorlatok száma:
20 db**

ELTE BTK Magyar Nyelvtudományi és Finnugor Intézetében:

2017/18-es tanév 1. félév:

BA és MA képzési szinten:

1. Szakmai tárgy 3.	gyakorlat	
2. Konzultáció 1.	gyakorlat	
3. Szakmai tárgy 4.	gyakorlat	
4. Konzultáció 3.	gyakorlat	
5. Tanári kommunikáció	gyakorlat	
6. Összefüggő egyéni gyakorlatot kísérő szakos szeminárium 1.		gyakorlat
7. Felkészítő szeminárium az anyanyelvi kritériumvizsgára		gyakorlat
8. Szakterületi választható műhelymunka 1.	gyakorlat	
9. Tanári kommunikáció	gyakorlat	

2017/18-es tanév, 2. félév:

BA és MA képzési szinten:

10. Szociolingvisztika	gyakorlat	
11. Társadalom és nyelvhasználat	gyakorlat	
12. Nyelvészeti speciális kollégium 1.	előadás	
13. Nyelvészeti szakszeminárium 1.	gyakorlat	
14. Alkalmazott szociolingvisztikai szakmai gyakorlat		gyakorlat
15. Siketek az oktatásban	gyakorlat	
16. Tanári kommunikáció	gyakorlat	

Doktori képzési szinten:

17. Konzultáció 4.	gyakorlat
18. Választható szakmai tárgy 2.	gyakorlat
19. Választható szakmai tárgy 1.	gyakorlat
20. Választható szakmai tárgy 7.	gyakorlat

2018. szept. 30- 2019. szept. 30.

1. Tudományos/oktatási előadások listája: **59 db**

2. Saját (társ)szervezésű tudományos konferenciák, pedagógiai továbbképzések száma (számadattal):

14 db

3. A kutatási témában akkreditált közoktatási továbbképzéseken tartott előadások száma: **4 db**

4. A kutatócsoport témájában a felsőfokú pedagógusképzésben/doktori képzésben tartott kreditértékkel rendelkező előadássorozatok/laborgyakorlatok/terepgyakorlatok száma: **22 db**

1. Tudományos/oktatási előadások listája

Nemzetközi konferencián:

1. Bartha Csilla – Holecz Margit: Conference on Interdisciplinary Approaches to Linguistic Theory 2 (CIALT-2), Berlin. 2018.10.26. Poszter-prezentáció. *Diversity, criticality and evidence-based approaches to bi /multimodal languaging within the Deaf community in Hungary.*
2. Borbély Anna: 28. Szimpózium – Magyarországi Románok Kutatóintézete, Gyula. 2018.11.10-11. *Orientări în cercetările lingvistice ce interacționează ungaro-române asupra comunităților românești din Ungaria.*
3. Borbély Anna: Simpozion Internațional de Antropologie Culturală – „Istorie, cultură, identitate”/International Symposium on Cultural Anthropology – History, culture, identity, Centrul Cultural Județean, Arad. 2019. 06. 21. *Peisaj lingvistic la românii din Chitighaz: istorie, cultură, identitate/The linguistic landscape of Romanians in Chitighaz: history, culture, identity.*
4. Hámori Ágnes – Kuna Ágnes: XVIII. SZOKOE Nemzetközi Szaknyelvi Konferencia Szimulációs Orvosi Kommunikációs Workshop, Pécs. 2018.11.10. *Mit adhat a nyelvészet az orvos-beteg kapcsolatnak?*
5. Hámori, Ágnes – Dér, Csilla Ilona – Gyarmathy, Dorottya – Krepsz, Valéria – Horváth, Viktória: 16th International Pragmatics Conference, Hong Kong. 2019. június 9-14. *Backchannels: An old-new phenomenon bringing new perspectives to discourse analysis.*
6. Horváth Viktória – Gyarmathy Dorottya – Krepsz Valéria – Gráci Tekla Etelka – Hámori Ágnes 2019. A nyelv közösségi perspektívája IV. Partiumi Keresztény Egyetem, Nagyvárad. 2019. jún. 28–29. A társalgások szünetezése – különböző funkciók és realizációk.
7. Szűcs Antal Mór: 21. European Conference on Literacy, Koppenhága. 2019. augusztus 6. *Introduction to a Hungarian motivation based method for performing reading.*

Hazai konferencián:

8. Babutsán Rita: Nyelvi és kulturális találkozások a 21. századi tudásszerzésben konferencia, Budapest. 2019.04.03-05. *Egy foglalkozás felépítésének módszertana.*
9. Bartha Csilla – Pachné Heltai Borbála – Romanek Péter Zalán – Lakatos Péter – Tima Péter – Szarvas Gabriella: PELIKON 2018 - A nyelv perspektívája az oktatásban, Eger. 2018.11.15. *NyelvEsély panel MTA NYTI NyelvEsély Szakmódszertani Kutatócsoport bemutatkozása.*
10. Bartha Csilla – Romanek Péter Zalán: PELIKON 2018 - A nyelv perspektívája az oktatásban, Eger. 2018.11.15. *Csomópontokon és határokon keresztül a sikertoktatásban.*
11. Bartha Csilla – Romanek Péter: Új nézőpontok a magyar nyelv leírásában 7. A magyar nyelv hálózatos leírása, ELTE, Budapest. 2018.11.22-23. *A jelnyelvi lexikalitás hálózatos újraértelmezése.*
12. Bartha Csilla: „Félidőben” – Eredmények és perspektívák Az MTA Tantárgypedagógiai Kutatási program Bölcsészeti és társadalomtudományi munkacsoportjának konferenciája és szakmai vitája, Szeged. 2018.10.17. *Szociokulturális változatosság, reflexivitás és partnerség a tanulásban és tudásformálásban.*
13. Bartha Csilla: Esélyovi - NyelvEsély szakmai nap és tapasztalatcsere pedagógusokkal, Hodász. 2019.05.23. *Nyelvi és kulturális változatosság, kétnyelvűség, hozzáférés és tanulás a cigány gyermekek esélyei - lehetőségek és változás.*
14. Bartha Csilla: Nyelvi és kulturális találkozások a 21. századi tudásszerzésben konferencia, Budapest 2019.04.03-05. *Kerekasztal-beszélgetés moderálás.*
15. Bartha Csilla: Nyelvcseré, változó diverzitás, fenntartható kétnyelvűség műhelykonferencia, Budapest 2018.12.11. *Köszöntő és megnyitó előadás.*
16. Bartha Csilla: Nyelvi és kulturális találkozások a 21. századi tudásszerzésben konferencia, Budapest 2019.04.03-05. *Multimodális szemiotikai repertoárok, ideológiai többszólamúság – Kritikai nyelv(észeti) tájkép.*
17. Bognár Judit: Nyelvi és kulturális találkozások a 21. századi tudásszerzésben konferencia, Budapest 2019.04.03-05. *Mozgásban – a Hallássérültek Tanintézetében formálódó kétnyelvű óvoda.*
18. Borbély Anna: Intézeti előadás, MTA Nyelvtudományi Intézet, Budapest. 2018.10.30. *A magyarországi románok közösségeiben folyó bilaterális akadémiai nyelvészeti kutatások huszonötödik évében – eredmények és további tervek.*
19. Borbély Anna: Nyelvi és kulturális találkozások a 21. századi tudásszerzésben konferencia, Budapest. 2019.04.03-05. *A nyelvi tájkép mint oktatási erőforrás a Méhkeréki Román Nemzetiségi Kétnyelvű Általános Iskolában.*
20. Csámpai Rozi: Nyelvi és kulturális találkozások a 21. századi tudásszerzésben konferencia, Budapest. 2019.04.03-05. *Művészeti nevelés.*
21. Csernyák Hajnalka – Hámori Ágnes: Új nézőpontok a magyar nyelv leírásában 7. A magyar nyelv hálózatos leírása, ELTE, Budapest. 2018.11.22-23. *Jelnyelvi mentális lexikon, a nyelvi és a világról való tudás hálózatos kapcsolatai egy szokatlan nyelvvelsajátítás tükrében.*

22. Csernyák Hajnalka: Beszédkutatás konferencia, Budapest 2018.10.18. *A mentális lexikon működése az anyanyelvi szinten jelnyelvet használó siket és nagyothalló személyeknél.*
23. Dér Csilla Ilona – Gyarmathy Dorottya – Hámori Ágnes – Horváth Viktória – Krepisz Valéria: Háttérctatorna-jelzések: határterület és új szempontok a diskurzusok elemzésében. Előadás a XXVII. Magyar Alkalmazott Nyelvészeti Kongresszuson: Nyelv, kultúra, identitás. Alkalmazott nyelvészeti kutatások a 21. századi információs térben. Budapest, KRE BTK. 2019. április 15.
24. Farkas Andrea – Vincze Tamás: Nyelvi és kulturális találkozások a 21. századi tudásszerzésben konferencia, Budapest. 2019.04.03-05. *A Hallássérültek Tanintézetében folyó oktatás a kétnyelvűség tükrében.*
25. Fülöp Márta Marianna: Nyelvi és kulturális találkozások a 21. századi tudásszerzésben konferencia, Budapest. 2019.04.03-05. *A tehetség gondozás jó gyakorlatai.*
26. Hámori Ágnes – Horváth Viktória: Beszédkutatás konferencia, Budapest. 2018.10.19. *Több szem többet lát, avagy a beszélőváltás pragmatikai és fonetikai szempontból.*
27. Hámori Ágnes – Csernyák Hajnalka 2019. Farkasgyermek a 21. században: Elsőnyelv-elsajátítás 8 éves korban a jelnyelv segítségével. Előadás. Budapest, MTA Nyelvtudományi Intézet. 2019. jún. 27.
28. Hámori Ágnes: Félúton konferencia, Budapest. 2018.10.12. *Mit tudunk arról, amit mondunk, és mit mondunk arról, amit tudunk? A metanyelv, metakommunikáció, metakogníció és metapragmatikai tudatosság fogalmi és jelentősége a nyelvhasználatban.*
29. Hámori Ágnes: PELIKON 2018 - A nyelv perspektívája az oktatásban, Eger. 2018.11.15. *Kulcskompetenciák fejlesztése a tanórán: metanyelv, reflexív tudatosság és metakognitív készségek kapcsolata az osztálytermi diskurzusban.*
30. Hattyár Helga – Bokor Julianna: XXVII. Magyar Alkalmazott Nyelvészeti Kongresszus, KRE BTK, Budapest. 2019. április 15-16. *Siket gyermekek írásbeli szövegalkotásának jellemzői.*
31. Kosik Gábor: Nyelvi és kulturális találkozások a 21. századi tudásszerzésben konferencia, Budapest. 2019.04.03-05. *Jelkommunikáció az alsó tagozatos órákon.*
32. Köte Csaba: Nyelvi és kulturális találkozások a 21. századi tudásszerzésben konferencia, Budapest. 2019.04.03-05. *Akadálymentesített e-learning-fejlesztés.*
33. Kuna Ágnes – Hámori Ágnes 2019. „Hallgatom, mi a panasz?” A metapragmatikai reflexiók szerepei és mintázatai az orvos-beteg interakciókban. Előadás a Nyelvtan, diskurzus, megismerés. Előadás a A magyar nyelv funkcionális leírása c. konferencián. ELTE Diagram Funkcionális Nyelvészeti Műhely és a Nyelvtudományi Társaság Konferenciája. ELTE BTK Budapest. 2019. márc. 28.
34. Lakatos Péter: „Félidőben” – Eredmények és perspektívák Az MTA Tantárgypedagógiai Kutatási program Bölcsészeti és társadalomtudományi munkacsoportjának konferenciája és szakmai vitája, Szeged. 2018.10.17. *„Tanárnéni is tud cigányul?” Egy romani - magyar pedagógus szótár nyelvi kísérletének eredményei.*
35. Lakatos Péter: Konferencia a roma gyerekdalok gyűjteményéért, Alapvető Jogok Biztosának Hivatala, Budapest. 2018.09.27. *Pedagógusképzés és nemzetiségi*

- pedagógusképzés romákkal kapcsolatos szakmai tartalmak, rendelkezésre álló kiadványok és nyelvi asszimiláció (felkért hozzászóló).*
36. Lakatos Péter: PELIKON 2018 - A nyelv perspektívája az oktatásban, Eger. 2018.11.15. *„Tanár néni is tud cigányul?” Egy romani–magyar pedagógus szótár nyelvi kísérletének eredményei.*
 37. Lang Ágota Anikó: Nyelvi és kulturális találkozások a 21. századi tudásszerzésben konferencia, Budapest. 2019.04.03-05. *A Fizikatúrától a Robot race-ig – a STEM oktatás lehetőségei.*
 38. Lázár Péter – Bordács Margit: Nyelvi és kulturális találkozások a 21. századi tudásszerzésben konferencia, Budapest. 2019.04.03-05. *Kommunikációs kódok és a nyelvi fejlesztés módszerei a Kedves Ház pedagógiában.*
 39. Pachné Heltai Borbála: Finnugor Szeminárium, Debreceni Egyetem, Finnugor Nyelvtudományi Tanszék, Debrecen. 2019.01.11-12. *Nyelvi revitalizáció városi környezetben: Ki tanul és mit egy nyelvi fészekben?*
 40. Pachné Heltai Borbála: Német tanári csoport részére szervezett szakmai nap, MTA Nyelvtudományi Intézet, Budapest. 2019. június 18. *Minderheiten in Ungarn – ein kurzer Überblick (Kisebbségek Magyarországon – rövid áttekintés).*
 41. Pachné Heltai Borbála: Nyelvi és kulturális találkozások a 21. századi tudásszerzésben konferencia, Budapest. 2019.04.03-05. *Nyelvi ideológiák az iskolában: egy német nemzetiségi iskola szemiotikai tájképe.*
 42. Pachné Heltai Borbála: PELIKON 2018 - A nyelv perspektívája az oktatásban, Eger. 2018.11.15. *„Van, ahol nem is olvassuk el, mert nem értjük meg, amit elolvasunk” Nyelvi ideológiák, tanári nézetek a nemzetiségi oktatásban.*
 43. Podmaniczky Ágnes – Tóth Csaba: Nyelvi és kulturális találkozások a 21. századi tudásszerzésben konferencia, Budapest. 2019.04.03-05. *Befogadó nevelés a dányi általános iskolában.*
 44. Raátz Judit: 33. Beszélni nehéz körök anyanyelvi tábora, Balatonboglár. 2019. július 9. *Keresztnevadási szokások és szabályok.*
 45. Raátz Judit: XII. Tudatosság a kommunikációban konferencia, Eger. 2019. május 17-18. *A kommunikációs készség fejlesztése és az anyanyelvi nevelés.*
 46. Rézműves Melinda: Nyelvcseré, változó diverzitás, fenntartható kétnyelvűség műhelykonferencia, Budapest. 2018.12.11. *Kétnyelvűség, identitásépítés hagyományőrző romani nyelvű közösségekben.*
 47. Rézműves Melinda: Nyelvi és kulturális találkozások a 21. századi tudásszerzésben konferencia, Budapest 2019.04.03-05. *A falusi nyelvi tájkép a magyarországi roma közösségben.*
 48. Rézműves Melinda: Szakmai workshop az ELTE BTK osztatlan tanári szakos hallgatóival, Hodász. 2019.05.22. *Jó gyakorlatok egy település életében: Lina Biztos Kezdet Gyerekház, cigány nemzetiségi óvoda, cigány egyházak: görög katolikus és a hit gyülekezet helyi tagozata, cigány népi kultúra színterei.*
 49. Rézműves Melinda: előadás az MTA Nyelvtudományi intézetben osztatlan tanári szakos hallgatók számára, Budapest. 2019.07.10. *Hodászi jó gyakorlatok a cigány gyermekek oktatása területén.*

50. Romanek Péter Zalán: Nyelvcseré, változó diverzitás, fenntartható kétnyelvűség műhelykonferencia, Budapest 2018.12.11. *A magyar jelnyelv helyzete határon innen és túl.*
51. Romanek Péter Zalán: Nyelvi és kulturális találkozások a 21. századi tudásszerzésben konferencia, Budapest. 2019.04.03-05. *Modalitások, nyelvek, kultúrák kereszteződései – A magyarországi SIKET^VILÁG nyelvi tájképe.*
52. Schmidt Ildikó: MANYE Magyar mint Idegen Nyelv Szakosztály ülés, Budapest. 2018.12.08. *Az iskolaérettség mérése többnyelvű gyermekek esetében.*
53. Schmidt Ildikó: PELIKON 2018 - A nyelv perspektívája az oktatásban, Eger. 2018.11.15. *Az alfabetizálás szerepe a magyar nyelvtudás kialakulásában.*
54. Szabó Éva: Nyelvi és kulturális találkozások a 21. századi tudásszerzésben konferencia, Budapest. 2019.04.03-05. *Utak, vágyak, eredmények.*
55. Szarvas Gabriella – Tima Péter: PELIKON 2018 - A nyelv perspektívája az oktatásban, Eger. 2018.11.15. *A nyelvészeti képzés szemléletmódjai hallgatói szemmel – A különböző tudományterületek megjelenésének aránya és közös munkájának nehézségei.*
56. Szarvas Gabriella: XXXIV. Országos Tudományos Diákköri Konferencia 2019. április 24. ELTE BTK OTDK első, Kari fordulója Budapest. 2018.12.12. *Művészi jelnyelvhasználat – szinterek, műfajok, befogadás.*
57. Tóth Etelka: Nyelv, kultúra, identitás Alkalmazott nyelvészeti kutatások a 21. századi információs térben. XXVII. Magyar Alkalmazott Nyelvészeti Kongresszus. MANYE – KRE: Budapest. Időpont: 2019. április 15-16. *Miért nehéz a nyelvtörténet?*
58. Ványi Ágnes – Szücs Antal Mór – Kecszer Ernőné: Nyelvi és kulturális találkozások a 21. századi tudásszerzésben konferencia, Budapest. 2019.04.03-05. *Mesezene avagy paradigmaváltás az olvasástanításban – műhely.*
59. Varkoly Gábor: Nyelvi és kulturális találkozások a 21. századi tudásszerzésben konferencia, Budapest. 2019.04.03-05. *A jelnyelv mint vizuális kommunikáció az iskolában.*

2. Saját (társ)szervezésű tudományos konferenciák, pedagógiai továbbképzések száma (számadattal): 14 db

Tudományos konferenciák, pedagógiai továbbképzés/workshopok:

1. NyelvEsély panel a PeliKon Oktatásnyelvészeti Konferencián, Eger, 2018.11.15. 2018. november 15-én az MTA-NYTI NyelvEsély munkatársai (Bartha Csilla, Romanek Péter Zalán, Hámori Ágnes, Pachné Heltai Borbála, Lakatos Péter, Sztari Bernadett, Szarvas Gabriella, Tarr Zoltán, Tima Péter) önálló szervezésű workshoppal vettek részt az egri Eszterházy Károly Főiskolán megrendezett PeliKon Oktatásnyelvészeti Konferencián. A konferencia fő témái az anyanyelvoktatás, a nyelvtanulás, az oktatás problémája, a nyelv perspektívái az oktatásban voltak, célja pedig egy olyan tematikus, kétévente megrendezendő sorozat elindítása, amely az oktatásnyelvészetet az alkalmazott nyelvészet meghatározó részterületeként kezeli, amelynek vizsgálati körébe tartozik minden olyan oktatási, pedagógiai kérdés, amelyek megoldásában, feltárásában a nyelvtudomány eredményei és módszerei hasznosulhatnak. Célja tehát egy olyan fórum megteremtése, amely teret ad a nyelv és az oktatás sokszínű

összefüggésrendszerével foglalkozó kutatók és kutatások interdiszciplináris párbeszédének. Az önálló szervezésű és Sztari Bernadett jelnyelvi tolmács közreműködésével akadálymentesített előadásokat magában foglaló *NyelvEsély*-panel célja a MTA-NYTI *NyelvEsély* Szakmódszertani Kutatócsoport bemutatkozása, munkásságának interdiszciplináris párbeszéd-orientáltságának és különböző kutatás-fejlesztési munkálatainak oktatásnyelvészeti relevanciájának, eredményeinek, a *NyelvEsély* bevonó és hozzáadó, a nyelvi és kulturális sokféleséget erőforrásként kezelő szemléletmódjának bemutatása volt, amely ezt a szemléletmódot, a változatosságot fiatal és senior kutatói, hallgatói nézőpontok tekintetében és az előadások témáiban is érvényesítette, amelynek célja, hogy naprakész, globális szemléletmóddal a lokális elrendeződésekre alapozott érvekkel, empirikus eredményekkel alátámasztott ismeretekkel segítse az érintetteket a gyakran hátrányként tematizálódó iskolai nyelvi sokféleség erőforrásként történő kihasználásában. Az önálló panel első előadása Barta Csilla és Romanek Péter Zalán előadása volt Csomópontokon és határokon keresztül a siketoktatásban címmel, amelyben a MTA *NyelvEsély* Szakmódszertani Kutatócsoport keretében végzett kutatás-fejlesztési munkálatok bemutatása állt a középpontban, különös tekintettel a budapesti Hallássérültek Tanintézetének óvónőivel való partneri együttműködés kifejtésére. Előadásukban továbbá bemutatták, hogy ebben a keretben, milyen módon keres választ a szakterminológiai, a jelnyelvi grammatika-tanítás, a szótárfejlesztési kihívásokra a Kutatócsoport annak érdekében, hogy adekvát modell kerüljön kialakításra a bilingvális oktatási program kidolgozásához vezető úton. Pachné Heltai Borbála „Van, ahol nem is olvassuk el, mert nem értjük meg, amit elolvastunk” – Nyelvi ideológiák, tanári nézetek a nemzetiségi oktatásban című előadásában egy kistelepülés nemzetiségi intézményében folytatott kutatás eredményeit ismertette. A kutatás az MTA Nyelvtudományi Intézetének Többsz nyelvű Kutatóközpontjában az MTA Tantárgy-pedagógiai kutatási program keretében megvalósuló *NyelvEsély* Szakmódszertani projekt munkálataihoz kapcsolódott. A kutatás célja a pedagógusok vélekedéseinek és ideológiáinak feltérképezése volt, elsősorban az iskolai nyelvi sokszínűség, a digitális módszertani lehetőségek, valamint az iskola és az otthon együttműködésének területein, mivel különösen nagy jelentősége van a tanári ideológiáknak olyan iskolai közösségekben, ahová eltérő nyelvi-kulturális háttérből érkeznek a tanulók. Az előadásban az iskola pedagógusaival készült interjúk alapján a nyelvekhez, nyelvi kompetenciához, nyelvi változatossághoz, családi nyelvi neveléshez fűződő tanári ideológiákat tekintette át. Az eredmények rámutattak arra, hogy a pedagógusok szemszögéből a gyenge szövegértési kompetencia jelenti a legfőbb nyelvhez kapcsolódó kihívást, amely valamennyi tantárgy esetében jelentkezik. Hámori Ágnes Kulcskompetenciák a tanórán: Metanyelv, reflexív tudatosság és metakognitív készségek az osztálytermi diskurzusban címmel tartott előadásában a metakognitív kompetencia, metakognitív készségek fontos szerepét mutatta be a 21. századi pedagógiai kutatásokban és oktatási stratégiákban: számos munka foglalkozik ezeknek a meghatározási, vizsgálati, mérési és fejlesztési lehetőségeivel. Ugyanakkor igen kevés az olyan empirikus kutatás, amely a metakognitív műveletek fejlesztését az osztálytermi interakciók keretében vizsgálná, empirikus alapon. Az előadás először egy elméleti áttekintést adott a kulcskompetenciák és a metakognitív pedagógiai háttéréről és

pragmatikai megközelítéséről, majd osztálytermi diskurzuselemzés keretében tanórák metakognitív megnyilatkozásait vizsgálta. Ennek során metakognitív reflexivitás szempontjából feldolgozta 4 gimnáziumi történelemóra teljes nyelvi anyagát, és elemezte az itt található metakognitív kifejezéseket, megnyilatkozásokat, bemutatva ezek fő típusait és funkcióit is (pl. az új információk feldolgozására, összefüggéskeresésre, megértésre stb. vonatkozó reflexiók vagy utasítások), valamint az interakció további fő jellemzőit (pl. fordulászerkezet, beszédaktivitás stb.). Az előadás ezek alapján bemutatta, hogy a tanórai nyelvhasználat, különösen a tanári megnyilatkozások metakognitív részei és jellemzői („metakognitív profilja”) közvetlen összefüggésben van a diákok tanórai aktivitásával, önálló megnyilatkozásaik arányával és tartalmával, valamint az ő megszólalásaikban tükröződő metakognitív munkával. Szarvas Gabriella és Tima Péter A nyelvészeti képzés szemléletmódjai hallgatói szemmel – A különböző tudományterületek megjelenésének aránya és közös munkájának nehézségei címmel tartott előadásának témája a többek között a NAT-ban megjelenő, illetve a NAT-ot érintő elméleti alapvetések, hallgatói, kutatói, akadémiai állásfoglalások és vizsgálatok mellett az interdiszciplináris fluiditás vakfoltjainak minél szélesebb körű gyakorlati megvilágítása az oktatásban, a diszciplináris flexibilitás megvalósulása, a különböző tudományterületek ismereteinek egymásba fonódására, az együttműködési és együttműködtetési tapasztalatokra és a még ki nem aknázott lehetőségekre történő rávilágítás és ezen lehetőségek felhasználása elengedhetetlen a 21. század átalakuló tanulás és tudásformáinak, elvárásainak megértéséhez és gyakorlati kielégítéséhez. Emellett az előadás ismertette Tücsök Dorottya nyelvi másságról, tudásról, tévhitekről, ideológiákról, multikulturális pedagógiáról, ehhez kapcsolódó attitűdökről végzett, a felsőoktatásban tanuló hallgatók konstrukcióját vizsgáló: „Mi” és „ők” – a nyelvi másság tematizálásának megjelenése (2018) címet viselő kutatását, amely eredményei alapján a nyelvi másságot nagy arányban csak a többnyelvű helyzetekre vonatkoztatva értelmezik, vagy a dialektális változatossággal azonosítják, a többi változatosságot eredményező tényező rejtve marad. Következésképp szükséges a félinformációk helyett a valódi információátadás a témáról, a diverzitás felismerése, a sokféleséget értékékként kezelő szemléletmód elmélyítése. Mindezek és a felsőoktatásban tapasztaltaknak alapján az előadás konklúziójában megfogalmazottak szerint nagyobb hangsúlyt kell kapnia a multidiszciplináris, kritikai szemléletű kutatások eddigi eredményeinek, szemléletmódjának és módszereinek, melyek alapján a hallgatók is folytathatják kutatásaikat saját területükön. az osztott és az osztatlan képzésben is nagyobb hangsúlyt kell kapnia az elmúlt 20–30 évben kibontakozott új területeknek és eljárásoknak. Továbbá hallgatók, későbbi tanárok és kutatók empirikus tapasztalatokra is építő szemléletformálása is fontos, ahogy azt a TKK kutatásai és a NAT, illetve annak kritikája is igazolja.

2. Borbély Anna előadása és köszöntése 60 éves születésnapja alkalmából, Budapest, 2018.10. 30. 2018. október 30-án a Magyar Tudományos Akadémia Nyelvtudományi Intézetében Borbély Anna tartott előadást A magyarországi románok közösségeiben folyó bilaterális akadémiai nyelvészeti kutatások huszonötödik évében – eredmények és további tervek címmel. Az előadás első felében A magyarországi román területi

nyelvváltozatok szótára (MTA–NKM 115/2018) című magyar–román akadémiai együttműködés munkálatait, az 1993-tól a magyarországi román közösségekben folyó terepmunkán alapuló bukaresti és jászvásári román kollégákkal végzett bilaterális nyelvészeti vizsgálatok eredményeit mutatta be, melyek a honos és a bevándorló közösségekben eltérő elméleti és módszertani kutatási problémákat tárgyalva valósultak meg. Az előadás második felében bemutatásra került egy újabb szociolingvisztikai kutatás, amely azt vizsgálta, hogy a más-más közösséghez tartozó, ennél fogva más-más nyelvi/interakcionális repertoárral rendelkező beszélők (adatközlők, romániai nyelvészek és magyarországi nyelvész) közös interjúiban milyen diszkurzív elrendeződések, viselkedésmódok és értékelések voltak regisztrálhatóak. Borbély Anna nagy érdeklődés övezte előadását követően 60. születésnapja alkalmából a TKK-s kollégák által, Bartha Csilla koordinálásában szervezett meglepetés köszöntő következett. Az ünnepi köszöntőn a TKK-s és intézeti munkatársak mellett Borbély Anna több mint 30 éves munkásságában meghatározó kollégái, barátai is jelen voltak. A felköszöntő beszédekben megfogalmazott, Borbély Anna személyét és több évtizedes, többek között a kétnyelvűség, a magyarországi román nyelvjárások, a kétnyelvű kisebbségek és nyelvhasználatuk, a nyelvi attitűdök, identitás, nyelvi másság, nyelvcseré, nyelvválasztás és fenntartható kétnyelvűség vizsgálatával, magyar és nemzetközi viszonylatban is foglalkozó tudományos munkásságát, „pozitív nyelvészetét”, számos alapozó jellegű és újszerű meglátását felmutató eredményeit övező szakmai, tudományos, emberi tisztelet és szeretet kreatív, személyes, a mai magyar szociolingvisztika példaértékű kutatójának munkásságát, eredményeit összefoglaló, ünneplő ajándékok formájában is kifejezésre került. A TKK-s és a TKK-n kívüli, határon inneni és túli kollégák, barátok közreműködésével elkészített, tudományos munkásságát, különlegesen pozitív, befogadó emberi és kutatói személyiségét méltató és köszöntő 706 oldalas virtuális köszöntő kötet, a személyre szóló videó-összeállítások, személyiségének legfontosabb jegyeit reprezentáló sokszínű, a szemiotikai repertoár széles skáláját kiaknázó ajándékok, az elkészítésükbe fektetett kreativitás, idő és energia, a fáradhatatlan és szívvel-lélekkel végzett szervezés fémjelezték Borbély Anna személyének jelentőségét, munkásságának elvülhetetlen érdemeit, példamutató „pozitív nyelvészetének”, „pozitív emberségének” és nem utolsósorban 60. életévének méltó ünnepét.

3. Két- és Többsnyelvűségi Diákműhely ülése - Művészi jelnyelvhasználat, Budapest, 2018.12.05. A Két- és Többsnyelvűségi Diákműhely az ELTE BTK Nyelvtudományi Tudományos Diákköreinek egyike, melynek célja a hallgatókat aktívan bevonni a központban folyó kutatásokba, felkészíteni őket a legrangosabb egyetemi tanulmányi versenyre az OTDK-ra, támogatni őket szakmai fejlődésükben. A műhely vezető oktatója, Bartha Csilla koordinálásával folytatja munkáját rendszeres ülések formájában. Ebben az időszakban Szarvas Gabriella: Művészi jelnyelvhasználat–színterek, műfajok, befogadás című pályamunkája állt az ülések középpontjában. A mű ismertetése után, azt műhelytagok kritikailag véleményezték, kutatási tapasztalataik alapján módszertanilag újraértelmezték és további tanácsokkal látták el a hallgatót,

segítve

ezzel

eredményes

felkészülését.

4. Jelnyelvészeti Műhely alakuló ülése Budapest 2018.12.05. A Többynnyelvűségi Kutatóközpont munkatársai 2018. december 5-én megalapították a Jelnyelvészeti műhelyet, melynek célja a jelnyelv nyelvészeti szempontú megközelítése, a kölcsönös tanulás, a tudás megosztása különböző perspektívákból. Ez a műhely hiánypótló a hazai elméleti és alkalmazott nyelvészet területén, mivel ez egy siket szakértőkből álló csoport, a tagok saját szakterületükről hozott tapasztalatok alapján folytattak szakmai beszélgetést, többek között a szociolingvisztika, az oktatás, az elméleti nyelvészet, illetve a nemzetközi tapasztalataikról. Alapító tagok: Romanek Péter Zalán, Nagyné Kiss Anna, Horváth Krisztina, Pető-Plasztkó Zsolt, Szilvásiné Ozsvát Andrea, Sztari Bernadett, Varga Máté.
5. 2018. december 11-én a Többynnyelvűségi Kutatóközpontja műhelykonferenciát szervezett a Nemzetiségek Napja alkalmából és Borbély Anna, a Nyelvtudományi Intézet tudományos főmunkatársa tiszteletére. A konferencia címe Nyelvcsere, változó diverzitás, fenntartható kétnyelvűség. A műhelykonferencia célja az volt, hogy a szociolingvisztikai vizsgálatok mellett a nyelvészet további területeire is kitékintve rámutasson, a különböző diszciplínák keretében zajló kutatások eredményei hogyan támogathatják a nemzetiségi közösségek nyelvi és kulturális sokszínűségének fenntartását. Ebben a tekintetben szorosan kapcsolódott a Nemzetiségek napjához. A kétezres évek második évtizedének végéhez közeledve a tizenhárom nemzetiségi közösség a nyelvi asszimiláció folyamatában továbbra is számos kihívással néz szembe, ám a változó társadalmi környezet új lehetőségeket is teremt mind a nyelvhasználat, mind a közéleti részvétel tekintetében. A nemzeti és etnikai kisebbségeken kívül a konferencia programjába bekerül a siket közösségről szóló előadás is, hiszen ez a közösség nyelvi és kulturális kisebbség hazánkban. A szakmai fórumon betekintést kaptunk a nemzetiségi közösségeket képviselő és kutató szakemberek aktuális eredményeibe, valamint a Nyelvtudományi Intézetben zajló munkálatokba, megteremtve a lehetőséget a tudományterületek közötti párbeszédhez is. Az előadók egymáshoz kapcsolódtak, egymás témáira reagáltak már előadásaik során is, de a kérdések, válaszok idején és műhelykonferencia után is intenzív szakmai párbeszéd alakult ki. A konferencia programja, a Többynnyelvűségi Kutatóközpont vezetőjének Bartha Csillának köszöntőjével kezdődött, majd Prószéky Gábor az MTA Nyelvtudományi Intézetének igazgatója nyitotta meg a programot. Előadásának címe Fenntartható kétnyelvűség és nyelvtechnológia, mely a 21. század globalizálódó, technológiai eszközök által behálózott világában különösen aktuális kérdéseket vetett fel. Ezután anyanyelv és identitás témakörében következett előadás, Erb Mária tartotta, „Ungarisch kann ich besser... inkább magyarok vagyunk, mint svábok.” – Anyanyelv és identitás a tarjáni német közösségben címmel. A következő előadók a nemzetiségi oktatás kihívásait járták körül a szlovák nemzetiségi iskolák példáján. Homokné Uhrin Erzsébet és Tuska Tünde mutatta be a helyzetképet a részvevőknek, A szlovák nemzetiségi iskolák előtt álló kihívások - A tardosi iskola példája címmel. Az első vitaszekció után a romani nyelvű közösség kétnyelvűsége és identitásépítése volt a

téma, Rézműves Melinda közösségének, munkásságának múltját és jelenét is bemutatta. Előadásának címe Kétnyelvűség, identitásépítés hagyományörző romani nyelvű közösségekben volt. Ezután egy, a szlovákiai magyarok magyar nyelvű hivatali ügyintézéséhez kapcsolódó online térben kialakuló nyelvhasználati vitára pillanthatunk rá Szabómihály Gizella előadásában. „Mar miért kene Szlovakian magyarul beszélni?” - Kommentek a magyar nyelv hivatali használatát támogató Velemjáró mobilalkalmazás bemutatkozó videójához volt a címe. A konferencia következő előadója Kontra Miklós volt, aki előadásában részletesen elemezte és méltatta Borbély Anna munkásságát. Nyelvmegőrzés az országhatár mentén címmel Pállné Lakatos Ilona és Tukácsné Károlyi Margit tartottak előadást. A műhelykonferenciát Borbély Anna munkásságához szorosan kapcsolódott, így az általa képviselt nyelvészetfelfogást is bemutatta egy előadás, Vančóné Kremmer Ildikó Kétnyelvűség - Borbély Anna pozitív nyelvészet címmel beszélt munkatársunk újító szemléletről. Nem csak magyarországi nemzetiségekről, etnikai és nyelvi kisebbségekről esett szó, és nem is csak határon túli magyarságról szóló előadásokkal bővült a konferencia repertoárja, hanem uráli közösségek és közegük nyelvi tájképének bemutatásával is. Oszkó Beatrix, Várnai Zsuzsa és Duray Zsuzsa: Óslakos identitás– vizuális tér néhány uráli közösségben címmel tartottak előadást. Az utolsó előadó, Romanek Péter Zalán a Többynyelvűségi kutatóközpont munkatársa öt egymástól látszólag független témát vetett fel a magyar jelnyelvet érintően, amelyek ugyanakkor a felszín alatt összefüggést mutatnak. Többek között rámutatott arra, hogy a jelnyelv korai elsajátításával és tanításával kapcsolatban töredezett, egymással sokszor ellentmondásban álló információk vannak a köztudatban, illetve a nyelvi jogok területén – noha számos jogszabály biztosítja a jelnyelv használatának lehetőségét – a bürokratikus útvesztők gyakorta ésszerűtlen akadályokat gördítenek a jelelő közösség elé hazai és európai uniós szinten egyaránt. A végén rövid betekintést nyújtott az erdélyi magyar siketek magyar jelnyelvi nyelvhasználatába és néhány jelnyelvi lexikális elem bemutatásával bepillantást nyerhettünk abba, hogy a magyar nyelv, a román nyelv, a magyar jelnyelv és a román jelnyelv metszéspontján hogyan alakul ki az erdélyi magyar jelnyelvi változat. Előadásának címe: A magyar jelnyelv helyzete határon innen és túl közös keretbe hozza nem csak általa vázolt témákat, de a konferencia többi előadásához is szorosan kapcsolja azokat.

6. EAN Nyelvi Kalandozások ismeretterjesztő, érzékenyítő verseny, Budapest, 2019.03.08. 2019. március 6-8. között rendezték a már hagyománynak számító Egyetemi Anyanyelvi Napok (EAN) rendezvényét az ELTE BTK-n. Az MTA NYTI Többynyelvűségi Kutatóközpontja a háromnapos esemény két programpontján is várta a hallgatókat. Március 7-én az ELTE BTK Nyelvtudományi és Finnugor Intézet Tudományos Diákköri Műhelyei mutatkoztak be. A Két- és Többynyelvűségi Diákműhely – mely a TKK-val szoros együttműködésben dolgozik – kreatív, játékos, interaktív feladatokkal készült az érdeklődő hallgatók számára. A diákműhelyek bemutatkozásának részét képezte a kapcsolódó nyelvészeti képzések bemutatása, a TKK a BTK 50 kredit Magyar jelnyelvi specializációt ismertette, munkatársai közül jelnyelvoktató, műhelyvezető és hallgató műhelytagok, tolmácsok is jelen voltak. A hallgatók láthattak egy rövid, informatív kisfilmet egy nyelvészeti és pszichológiai

kutatásról, melyben egy jelnyelvi jelek segítségével kommunikáló gorillát, Kokot ismerhették meg. Majd rövid kérdéssor segítségével mélyítették el a ismereteiket, melyeket az érzékenyítésből megtudtak. A következő, kreativitásra, vizuális gondolkodásra építő feladat, melyben magyar nyelvi szavak jelnyelvi megfelelőit kellett kitalálnia a résztvevőknek. Ezután siket jelnyelv-oktató segítségével sajátíthatták el az adott jeleket, közben megismerhették a jelek ikonikus hátterét és pontos kivitelezését. Majd a műhelytagokkal beszélgethettek a Két- és Többnyelvűségi Diákműhely munkájával és a jelnyelvi specializációval kapcsolatban. Nagy számban érkeztek hallgatók, akik nyitottan, érdeklődve vettek részt az interaktív feladatokban, kibontakoztatták kreativitásukat és számos kérdésükre kaptak választ a siketséggel, a jelnyelvvvel, a jelnyelvtanulás lehetőségeivel kapcsolatban. A műhelybemutató kiváló alkalmat biztosított arra, hogy az egyetem oktatói, hallgatói és a többi diákműhely tagjai megismerhessék a hallgatói kutatócsoportok munkáját. A *NyelvEsély* projekt egyik kiindulópontja az érintettek és a különböző szakterületek bevonása a közös gondolkodásba, beszélgetésbe. A műhelybemutató erre is lehetőséget biztosított, a többi TDK műhely más szakterületet képviselő tagjai és oktatói együtt vettek részt ezen az alkalmon, ahol szakmai párbeszéd kialakítására is volt lehetőség. Március 8-án az EAN hagyományos versenyei kerültek megrendezésre. A *NyelvEsély* Szakmódszertani Kutatócsoport munkatársai ebben az évben másodszor rendezték meg nyelvi sokféleséget bemutató öt állomásból álló programjukat. A „Nyelvi kalandozások” című versenyen különböző a többnyelvűséggel, különböző nyelvi kisebbségekkel és szubkultúrákkal ismertették meg munkatársaink a jelentkezőket. Az interaktív, közös gondolkodásra, beszélgetésre ösztönző feladatok kiváló lehetőséget biztosítottak arra, hogy a versenyzők a nyelvi sokféleséggel, a benne rejlő erőforrásokkal ismerkedjenek, mely a *NyelvEsély* egyik legfontosabb alapvetése. Az első állomás a többnyelvűséggel kapcsolatos hitek és tévhitek tisztázására irányult, aktív párbeszédet alakítva ki a szervezők és a résztvevők között. A hallgatók kérdőívet töltöttek ki a többnyelvűségről. A kérdések közt szerepelt a többnyelvűség az időskori demencia kialakulásának esélyét csökkentő hatása, a bi- vagy multikulturalitás, az időskori nyelvtanulás előnyei, a siket közösség nyelvi és kulturális kisebbség státusza, a siket gyermekek bilingvális oktatása. A második és harmadik állomáson a jelnyelvé volt a főszerep, siket jelnyelvoktatók vezetésével, tolmácsok közreműködésével zajlottak a feladatok. A hallgatóknak az előző nap egyik interaktív játékához hasonlóan magyar nyelvű szavak jelnyelvi megfelelőit kellett kitalálniuk. A kulcsszó: „Hogyan jelelnéd?”. Ebben a feladatban a vizuális gondolkodás mellett asszociatív képességükre, nyelvi kreativitásukra is szükség volt, hogy megalkossák saját jeleiket. Eközben végig jelnyelvoktató segítette őket rávezető gondolatokkal, majd magyarázatokkal. Az állomás következő feladatának kiemelt célja volt a tévhitek eloszlatása és az érzékenyítés, ehhez kapcsolódóan a siketséggel, a siket közösséghez és személyekhez kapcsolódó állításokról kellett eldönteniük, hogy igazak, vagy hamisak. Döntéseikhez indoklást is kértek a szervezők, így katalizálva beszélgetést a témáról. Az állítások közt a siket közösségek szociológiai, demográfiai helyzetére, kognitív jellemzőire, írott információhoz való hozzáféréseinek lehetőségeire vonatkozó mondatok szerepeltek. Ezen kívül digitális kommunikáció adta lehetőségekről, a tanulási, szájról olvasási

képességekről, a hallásállapotról és a különböző rehabilitációs eljárások erősen megkérdőjelezhető sikerességéről volt szó. Utolsóként a siket identitás, a siketség vizualításra, közösségre, jelnyelvi kommunikációra építő pozitív megközelítése. A harmadik állomás szintén a vizuális kreativitást ösztönző feladatot tartogatott, itt azonban percepció oldalról megközelítve. A versenyzők képeket láttak maguk előtt, például emberi arcokról vagy cselekvésekről. Siket jelnyelvoktató kollégáink eljellelték néhányat a képek közül, a hallgatóknak ki kellett választani, melyiket látták. Ebben a feladatban a jelnyelv mimikai komponense került előtérbe, valamint azok a tulajdonságok melyek jelelni nem tudó hallók számára kiderül a jelnyelv nyelv volta szemben a pantomimmal például. A következő állomás a szubkultúrák nyelvhasználatának jellegzetességeire hívta fel a figyelmet, egy szubkultúrát, a rap-hip-hop gyakorlóközösség nyelvhasználatát kiemelve. A feladat a hallgatók nyelvi kreativitását ebben az esetben nem vizuális, hanem verbális formában mozgatta meg. A műfaj formai és nyelvhasználati sajátosságainak megismerése után a feladat értékelésekor az autenticitás is fontos szempont volt. Ezután a magyarországi nemzetiségekkel foglalkozó állomás várta a versenyzőket, ahol valós nyelvi adatokkal kellett dolgozniuk, ebben az évben a magyarországi német nemzetiség nyelvhasználata kapta a legnagyobb hangsúlyt. A versenyzőknek interjúrészletekből kivágott mondatokat kellett az eredeti szövegekbe beilleszteni, valamint német nyelvváltozatokat beazonosítani, mint a bajor, vagy sváb nyelvváltozat, vagy a Hochdeutsch. A rendezvény célja egy – a hallgatókat aktívan bevonó – nyelvi sokféleséget, kisebbségeket, multimodalitást bemutató program létrehozása volt, melyben kiemelt hangsúlyt kaptak a vizuális és verbális nyelvekben rejlő kreatív lehetőségek. A hallgatók több tekintetben is hiteles, tudományosan megalapozott információkkal gazdagodhattak az esetenként széles körben elterjedt tévhitek helyett. A felvonultatott nemzetiségek, kisebbségek és szubkultúrák elősegítették, szélesedjen az érdeklődő hallgatók nyelvi horizontja és új nézőpontokkal gazdagodjanak a nyelvváltozatokban, többnyelvűségben, multikulturalitásban rejlő lehetőségek tekintetében.

7. Nyelvi és kulturális találkozások a 21. századi tudásszerzésben konferencia, Budapest, 2019.04.03-05. A Többnyelvűségi Kutatóközpont 2019. április 3-5. között Nyelvi és kulturális találkozások a 21. századi tudásszerzésben címmel konferenciát rendezett a budapesti Lóvasút Kulturális és Rendezvényközpontban (1121 Budapest, XII. kerület Zugligeti út 64.). Az MTA Nyelvtudományi Intézet Többnyelvűségi Kutatóközpontja (MTA NYTI TKK) szervezésében megrendezett konferencia kapcsolódó projektjei a *NyelvEsély: Nyelvileg tudatos iskola, kétnyelvű siketoktatás és a nyelv által kiaknázható tudás innovatív módszereinek, eszközeinek fejlesztése* (SZ-007/2016), valamint az Akadálymentesített infokommunikációs szolgáltató platform fejlesztése, hallás- és látássérült személyek számára (EFOP1.1.5-17-2017-00006). Az esemény a Digitális Témahét regisztrált partner rendezvényeként díjmentes, de regisztrációhoz kötött volt, továbbá pedagógusok számára a 277/1997. (XII.22.) sz. Kormányrendelet alapján a szakmai programon való részvétel továbbképzésként is elszámolható volt. 2019. április 3. A Nyelvi és kulturális találkozások a 21. századi tudásszerzésben című

konferencia első (2019. április 3.) napjának szakmai programja a Nyelvi tájkép elmélete és gyakorlata – Magyarországi nemzetiségi körkép alcímet viselte. A konferencia első napjának tematikus szakmai programja négy szekciót foglalt magában, melyekben a nemzetiségekről szóló, a nemzetiségekhez és közösségekhez kapcsolódó előadások, nyelvi, kulturális és szemiotikai tájképek elméleti, gyakorlati, kritikai vonatkozásainak tematikus bemutatásai a beások, bolgárok, horvátok, németek, örmények, romák, románok, szerbek, szlovákok és ukránok mellett kiemelten a jelnyelvet használó sietek közösségére is kiterjedtek. A Nyelvi és kulturális találkozások a 21. századi tudásszerzésben című konferencia második (2019. április 4.) napjának szakmai programja az Élmény és tanulás – módszertani műhely, jó gyakorlatok alcímet viselte. A konferencia második napjának tematikus szakmai programja négy szekciót foglalt magában. A Nyelvi és kulturális találkozások a 21. századi tudásszerzésben című konferencia harmadik (2019. április 5.) napjának szakmai programja A digitális tudásszerzés jó gyakorlatai; A mi világunk pályázat – ünnepélyes eredményhirdetés alcímet viselte. A konferencia harmadik napjának tematikus szakmai programja három szekciót foglalt magában.

8. MTA NYTI TKK Pedagógiai workshop Jukka Sinnemäki finn oktatási szakértővel Budapest 2019.04.09. 2019.04.09-én a Többszínű Kutatóközpont Jukka Sinnemäki, nemzetközileg is elismert finn oktatási szakértőnek, a finnországi Jyväskylä Christian School tanárának, a NyelvEsély kutatócsoport finnországi tagjának, valamint a NyelvEsély projekt siket, halló és cigány gyermekekkel is foglalkozó pedagógus partnereinek, szakembereinek, munkatársainak részvételével pedagógiai workshopot szervezett. A workshop során Jukka Sinnemäki bemutatta a finn általános iskolában végzett kutatását és eredményeit, amelyben a digitális okos-technológia innovációit felhasználva a tanítás és a tanulás folyamatának és határfokának az általános fizikai állapottal, -jóléttel, a fizikai aktivitással és pihenéssel, a bioritmussal való összefüggését vizsgálta. A bemutatott eredményekből kirajzolódott, hogy rendkívül heterogén a kutatásban részt vevő családok fizikai állapota, aktivitása, eltérések és egyensúlyukban is különböznek az egyes bioritmusok, amely iskolai teljesítményükre is negatívan hathat. Jukka Sinnemäki koncepciója szerint ezért a reflexív tanárnak fel kell ismernie ezt a fajta változatosságot is, elvárásainak és gyakorlati módszereinek tekintetében is figyelembe kell venni mindezt, továbbá empátikusan és támogatóan kell hozzáállnia, segítenie kell az egészségesebb bioritmus kialakításában a gyerekeknek. Az előadásban Jukka Sinnemäki magyarországi tapasztalatait is ismertette, illetve összevetette finnországi tapasztalataival. Az előadást követően termékeny kerekasztal-beszélgetés alakult ki a résztvevők között. A workshop egyik legfontosabb tanulsága, hogy a különböző kultúrájú és háttérű gyerekek számos olyan vonatkozásban is (bioritmus, étkezési szokások, stressz tűrés, egyéb pszichológia vonatkozások) különbözhetnek, amelyekre hagyományosan kevesebb figyelmet fordítanak, háttérben maradnak, ugyanakkor nagy mértékben befolyásolják a tanulási folyamatokat és az iskolai eredményességet is.

9. Hodászi szakmai tanulmányút oktatási és nevelési jó gyakorlatok helyszíni tanulmányozása – tapasztalatcsere, Hodász, 2019.05.22. 2019.05.22-én a Többnyelvűségi Kutatóközpont munkatársai, valamint ELTE BTK-s hallgatók szakmai tanulmányúton vettek részt Hodász nagyközségben. A szakmai tanulmányút egymással szorosan összefüggő kettős célt szolgált. Egyfelől a település óvodáinak (Hodászi Eszterlanc Egységes Óvoda – Bölcsőde, Angyalok Kertje Görögkatolikus Óvoda) pedagógiai, nevelési jó gyakorlatainak helyszíni, foglalkozások alatti tanulmányozása, valamint a nevelőkkel, óvodapedagógusokkal, intézményvezetőkkel folytatott tapasztalat- és eszmecsere. Másfelől a tanulmányút célja volt a nagyközségben a *Nagyapám kincse*, roma és nem roma interkulturális ifjúsági értékmentő hálózat részeként, Rézműves Melinda etnográfus és a NyelvEsély projekt vezető cigány szakértőjének vezetésével az általa létrehozott és koordinált Hodászi Roma Tájház, az Alkotóház és Teaház, a jelenleg nem működő, de újranyitására váró „Madzag” óvoda megtekintése, tanulmányozása, melyek múzeumpedagógiai meghatározottságukon túl a helyi közösségépítés és -szervezés, a helyi roma és nem roma kulturális, táji értékek feltárásával és azok népszerűsítésével, a hagyományörzéssel foglalkozó, valamint, szabadidős, nevelői, pedagógiai programokat, médiaműhelyt, foglalkozásokat és jó gyakorlatokat is egyaránt magukban foglaló egyedi és innovatív közösségi és kulturális terei Hodásznak. Az eltérő helyszíni szakmai élmények és tapasztalatok, kiindulópontok és gyakorlatok, valamint az intézmények munkatársaival és a gyerekekkel folytatott eszmecserék megfelelő alapot nyújtottak a másnapra (2019.05.23.) szervezett NyelvEsély szakmai napon a helyi pedagógusok részvételével, és a NyelvEsély projektbe való bevonódásuk által mindezek megvitatására.
10. Esélyovi – NyelvEsély szakmai nap és tapasztalatcsere pedagógusokkal, Hodász, 2019.05.23. 2019.05.23-án a Többnyelvűségi Kutatóközpont munkatársai Rézműves Melinda és a hodászi óvodapedagógusok, nevelők részvételével szakmai napot tartott a Hodászi Roma Tájházban. A szakmai nap előadásait és a település óvodáinak (Hodászi Eszterlanc Egységes Óvoda – Bölcsőde, Angyalok Kertje Görögkatolikus Óvoda) pedagógusaival, nevelőivel folytatott párbeszédet, tapasztalatcserét, és a NyelvEsély projektbe való bevonódásukat a megelőző napi (2019.05.22.) szakmai tanulmányút és az óvodalátogatások tapasztalatai alapozták meg. A szakmai nap a Hodászi Roma Tájház előadótermében zajlott, melyet Rézműves Melinda köszöntője és előadása nyitott meg, ezt követően pedig Bartha Csilla adott elő a kutatói, oktatói, nevelői munka sokszínűségéről, jó és rossz gyakorlatairól, hozzáállásairól, változatosságáról, a felelősségről, az átjárhatóság, multimodalitás és hozzáférés kérdéseiről, hangsúlyozva a nyelvi és a szocializációs, kulturális másság, változatosság szerepét és a reflexív, érzékeny kutatói, pedagógusi attitűdöt, mentalitást, gyakorlatot. A hazai és nemzetközi szociológiai, nyelvészeti, szociolingvisztikai, oktatáspolitikai, valamint a személyes elméleti és gyakorlati tapasztalatokat, megközelítésmódokat, alapvetéseket, konkrét példákat, gyakorlatokat és kitekintéseket tartalmazó előadásban Bartha Csilla kiemelten beszélt még a NyelvEsély projektről, a projektben végzett munkáról és felkérte a jelen lévő pedagógusokat és nevelőket a projektbe való bevonódásra és hosszútávú szakmai együttműködésre is. Az előadást követően elhangzott kérdések, valamint a további

szakmai eszme- és tapasztalatcsere mellett a résztvevő pedagógusok csoportokban a *NyelvEsély* projekt kérdőíveinek kitöltésével nagy mértékben hozzájárultak a projekthez kapcsolódó munkákhoz, valamint a szakmai együttműködés elmélyítéséhez.

11. Kisebbségek Magyarországon – különös tekintettel a cigány és siket közösségekre/ Minderheiten in Ungarn – mit besonderem Blick auf die Gemeinschaften der Roma und der Gehörlosen workshop német pedagógusok részére, Budapest, 2019.06.18. 2019.06.18-án a Többsnyelvűségi Kutatóközpont német pedagógusok részére Kisebbségek Magyarországon – különös tekintettel a cigány és siket közösségekre/Minderheiten in Ungarn – mit besonderem Blick auf die Gemeinschaften der Roma und der Gehörlosen címmel workshopot szervezett. A német pedagógusok látogatása a Többsnyelvűségi Kutatóközpontban a magyarországi továbbképzésük és szakmai tanulmányútuk része volt, amelynek keretében megismerkedhettek a magyarországi kisebbségekkel és az aktuális társadalmi, oktatási kérdésekkel. A workshopot Bartha Csilla előadása nyitotta, amelyben bemutatta a Többsnyelvűségi Kutatóközpontot, a kutatási projektumokat és a munkatársakat. Pachné Heltai Borbála előadásában bemutatta a magyarországi kisebbségeket, nemzetiségeket, majd áttekintést adott a kisebbségeket, nemzetiségeket érintő jogi háttérrel, lehetőségekről és az aktuális helyzetükről. Hámori Ágnes és Lakatos Péter a magyarországi cigányságról, összetételéről, megoszlásáról, a cigányság helyzetéről, hazai oktatásáról tartott előadást, melyben kiemelten foglalkoztak a halmozottan hátrányos helyzet nyelvi, szociális, szociokulturális tényezőivel, kérdéseivel és kihívásaival. A rendezvény utolsó előadója, Nagyné Kiss Anna a magyarországi siket közösségről, a jelnyelvről, a Többsnyelvűségi Kutatóközpont *JelEsély* projektjének jelnyelvi kutatásairól és a siket közösség oktatásáról tartott előadást. A workshopot kerekasztal-beszélgetés zárta. A rendezvény magyarul, németül és magyar jelnyelven zajlott tolmácsolással. A műhely előadói és az elhangzott előadások listája a következő: Bartha Csilla: A Többsnyelvűségi Kutatóközpont bemutatása (kutatási projektumok és munkatársak)/Vorstellung des Zentrums für Mehrsprachigkeit (Forschungsprojekte und Mitarbeiter), Pachné Heltai Borbála: Kik? Mennyien? Milyen jogokkal? Kisebbségek Magyarországon – rövid áttekintés/Wer? Wie viele? Mit welchen Rechten? Minderheiten in Ungarn – ein kurzer Überblick, Hámori Ágnes–Lakatos Péter: A magyarországi cigányság, cigány gyermekek a magyar iskolákban: a Többsnyelvűségi Kutatóközpont kutatásai/Roma in Ungarn, Zigeunerkinder in den ungarischen Schulen: die Forschungen des Zentrums für Mehrsprachigkeit, Nagyné Kiss Anna: A magyarországi siket közösség és a Többsnyelvűségi Kutatóközpont kutatásai/Die Gehörlosengemeinschaft in Ungarn und die Forschungen des Zentrums für Mehrsprachigkeit.
12. Etnográfiai módszerek a mobilitás szociolingvisztikai vizsgálatában: Workshop Szabó Gergellyel. 2019.07.25-én a Többsnyelvűségi Kutatóközpont munkatársainak szervezett workshopon Szabó Gergely doktorjelölt (ELTE– Universitat Oberta de Catalunya) tartott előadást készülő doktori értekezésének Barcelonában, többsnyelvű magyar közösségekben végzett etnográfiai, szociolingvisztikai terepmunkáiból, kutatásaiból: Etnográfiai módszerek a mobilitás szociolingvisztikai vizsgálatában címmel. Az

előadásban többek között a mobilitás, migráció, többnyelvűség kérdéseinek, kihívásainak tematizálását követően a szociolingvisztika globalizációs kritikai paradigmájának, valamint a hozzá fűződő etnográfiai módszereknek elméleti és módszertani áttekintését adta az előadó, ezt követően doktori tanulmányaiba és a készülő értekezés alapját képező kutatás és terepmunka háttérébe, elméleti és gyakorlati fázisaiba adott betekintést. Ezután a kutatásokból, terepmunkákból következő tapasztalatok és eredmények ismertetését számos konkrét példával támasztotta alá és illusztrálta. A válogatott kérdőívek, interjúk mellett a nyelvi tájkép is bemutatásra került. Az előadást követően a felmerült kérdések, kritikák megfogalmazásával, valamint az előadásban ismertetett kérdésekre, eredményekre, tanulságokra való reflektálással és tapasztalatcserével zárult a workshop.

13. Gyermektábor Géberjénben a *NyelvEsély* kutatócsoport részvételével. 2019.08.21-26 között, a Hodászi Roma Tájházban, Rézműves Melinda és Lakatos György, a Budaörsi Tanoda és a Romano Glaszo vezetőjének főszervezésében megvalósuló és évtizedes hagyományra visszatekintő cigány gyermektáborok elsődleges célja a szociálisan és nyelviileg is hátrányos helyzetű hodászi, nyírteleki, nyírmihálydi cigány gyermekeknek olyan üdülési lehetőséget, kikapcsolódást, aktív pihenést biztosítani, amely a gyermekek szocializációs folyamatát is elősegíti, támogatja, hozzájárul az értelmi-érzelmi-kulturális gyarapodásukhoz, szociális kompetenciákat fejleszt, a közösségi, kulturális normák, értékek, gyakorlatok közvetítését, változatosságát és autentikus megélését képviseli, miközben a helyes önértékelés és az egészséges önbecsülés kialakítását és fejlesztését, valamint a tehetség kibontakoztatásának támogatását is egyaránt szolgálja. A Többnyelvűségi Kutatóközpont munkatársai a terepmunka mellett részt vettek a gyermekek táboroztatását érintő feladatokban is. A gyermekek számára a tábor főszerzőivel együtt a tábor célját szem előtt tartva a multimodalitásra, nyelvi és kulturális változatosságra, átjárhatóságra, a tudás, a tehetség és a különböző kompetenciák komplexen való értelmezésére, kibontakoztatására és fejlesztésére, valamint a kölcsönös bevonódásra, az egymástól való tanulásra, érzékenyítésre épülő szellemi, fizikai, szabadidős programokat, feladatokat, vetélkedőket, gyakorlatokat szerveztek a gyermekeknek, melyben maguk is aktívan részt vettek. A táboroztatás és a táborban végzett terepmunka és kutatás, valamint a multimodális dokumentáció a Többnyelvűségi Kutatóközpont és a *NyelvEsély* projekt számára is fontos, az oktatási, nevelési gyakorlatot érintő számos elméleti és gyakorlati vonatkozású tapasztalatot eredményezett.

14. MTA NYTI TKK Romani mesezene képzés Hodász 2019.09.13. Hodászi Roma Tájház. A Mesezene Egyesület és a Nyelvtudományi Intézet *NyelvEsély* Szakmódszertani Kutatócsoportjának közös szervezésében 2019. szeptember 13-án elindult óvodapedagógusoknak egy 30 órás akkreditált tanfolyam Hodászon. A tanfolyam október 25-én folytatódik, majd a második félévben ér véget. A módszer alkalmazására kiképzett pedagógusok megkezdik a Mesezene alkalmazását a ceglédi iránymutatás szellemében. A tanév végén meghatározzuk az adaptációs lépéseket. A tanfolyamon használt diavetítés elérhető az alábbi linkre kattintva: Diavetítés, Hodász.

**3. A kutatási témában akkreditált közoktatási továbbképzéseken tartott előadások száma:
4 db**

1. Schmidt Ildikó: Tanártovábbképzés Beregszászban, Kárpátalján a Beregszászi Nyári Kölcsey Akadémián. 2019. július 8-12.
2. Raácz Judit: Tanártovábbképzés: A szövegértés mint tanulási képesség fejlesztése. Továbbképzés formája: blended (20 óra kontakt és 10 óra online). Továbbképzés időtartama: 30 óra, helye: Kispesti Kós Károly Általános Iskola, ideje: 2019. augusztus 27-28.
3. Ványi Ágnes – Szűcs Antal Mór: A Mesezene Egyesület és a Nyelvtudományi Intézet *NyelvEsély* Szakmódszertani Kutatócsoportjának közös szervezésében 2019. szeptember 13-án elindult óvodapedagógusoknak egy 30 órás akkreditált tanfolyam Hodászon.
4. Bartha Csilla et. al: Nyelvi és kulturális találkozások a 21. századi tudásszerzésben c. konferencián való részvétel pedagógusok számára a 277/1997. (XII.22.) sz. Kormányrendelet alapján továbbképzésként is elszámolható. Igény esetén a konferencián való szakmai szereplésről, illetőleg a részvételről tanúsítványt állítottunk ki (8 óra).

**4. A kutatócsoport témájában a felsőfokú pedagógusképzésben/doktori képzésben tartott kreditértékkel rendelkező előadássorozatok/laborgyakorlatok/terepgyakorlatok száma:
22 db**

Az ELTE BTK Magyar Nyelvtudományi és Finnugor Intézetében

2018/19-es tanév 1. félév:

BA és MA képzési szinten:

1. Nyelvészeti speciális kollégium 1.	gyakorlat
2. Nyelvészeti szakszeminárium 1.	gyakorlat
3. Konzultáció 1.	gyakorlat
4. Nyelvészeti speciális kollégium 1.	gyakorlat
5. Szociolingvisztika	gyakorlat
6. Kommunikáció és retorika	gyakorlat
7. Felkészítő szeminárium az anyanyelvi kritériumvizsgára	gyakorlat
8. A magyar nyelv tanításának gyakorlata	gyakorlat
9. Tanári kommunikáció	gyakorlat

2018/19-es tanév 2. félév:

10. Nyelvészeti speciális kollégium 1.	kollokvium
11. Társadalom és nyelvhasználat	gyakorlat
12. Nyelvészeti szakszeminárium 2.	gyakorlat
13. Szociolingvisztika	gyakorlat

14. Szociolingvisztika	gyakorlat	
15. Nyelvészeti speciális kollégium 2.	gyakorlat	
16. A magyar nyelv tanításának gyakorlata	gyakorlat	
17. Összefüggő egyéni gyakorlatot kísérő szakos szeminárium 2.		gyakorlat
18. Összefüggő egyéni gyakorlatot kísérő szakos szeminárium 1.		gyakorlat
19. Tanári kommunikáció	gyakorlat	
20. Szaktárgyi tanítási gyakorlat	gyakorlat	
21. Kommunikáció és retorika	gyakorlat	

Doktori képzési szinten:

22. Választható szakmai tárgy 7.	gyakorlat
----------------------------------	-----------

2019. szept. 30- 2021. márc. 31.

1. Tudományos/oktatási előadások listája: **47 db**
2. Saját (társ)szervezésű tudományos konferenciák, pedagógiai továbbképzések száma (számadattal): **7 db**
3. A kutatási témában akkreditált közoktatási továbbképzéseken tartott előadások száma: **2 db**
4. A kutatócsoport témájában a felsőfokú pedagógusképzésben/doktori képzésben tartott kreditértékkel rendelkező előadássorozatok/laborgyakorlatok/terepgyakorlatok száma: **36 db**

1. Tudományos/oktatási előadások listája: 47 db

Nemzetközi konferencián:

1. Bartha Csilla – Holecz Margit: Multilingual and Multicultural Learning: Policies and Practices (MMLPP19), Prága. 2019.12. 14–15. *Multimodal languaging, sociocultural diversity and competing episte-mologies and education of the Deaf in Hungary.*
2. Bartha Csilla – Tarr Zoltán – Szabó Éva – Nagyné Kiss, Anna – Holecz Margit – Hattyár Helga: What can Sign Language and Deaf research add to science, art and society? – Mivel járulnak hozzá a jelnyelv és siket kutatások a tudományhoz, művészethez és társadalomhoz? NYTI TKK, Budapest, 2019.11.13–14. *Toward Evidence-Based Practice – Corpus Building, Multimodal Databank and Learning Hub of RCM / Bizonyítékalapú gyakorlatok irányában – TKK Korpuszépítés, Multimodális Adatbank és Tudástár.*
3. Bartha Csilla: What can Sign Language and Deaf research add to science, art and society? – Mivel járulnak hozzá a jelnyelv és siket kutatások a tudományhoz, művészethez és társadalomhoz? NYTI TKK, Budapest, 2019.11.13–14. *Socio-Cultural Diversity, Multimodal Semiotic Repertoires, and Challenges of Engaged, Reflexive (Socio)Linguistics Learning and Research With/Involving the Deaf Community / Szociokulturális változatosság, multimodális repertoár és a bevonódó, reflexív szociolingvisztika kihívásai – Mit tanulunk a magyar jelnyelvi és siket közösségi kutatásokkal(-ból)?*
4. Bartha Csilla: What can Sign Language and Deaf research add to science, art and society? – Mivel járulnak hozzá a jelnyelv és siket kutatások a tudományhoz, művészethez és társadalomhoz? NYTI TKK, Budapest, 2019.11.13–14. *Partnership in Culturally Sustainable Knowledge Construction in Romani Communities: Mobilizing Local Knowledge and Cultural Practice – Introduction and Discussion / Partnerség a kulturálisan fenntartható tudásszerzésért roma közösségekben: Helyi tudás és kulturális gyakorlatok mobilizálása.*
5. Bokor Julianna: What can Sign Language and Deaf research add to science, art and society? – Mivel járulnak hozzá a jelnyelv és siket kutatások a tudományhoz,

- művészethez és társadalomhoz? NYTI TKK, Budapest, 2019.11.13–14. *Assessing language performance of Deaf children in bimodal bilingualism / Siket gyermekek nyelvi teljesítményének mérése bimodális kétnyelvűségben.*
6. Borbély Anna: Al XXIX-lea Simpozion – Institutul de Cercetări al Românilor din Ungaria/29. Szimpózium – Magyarországi Románok Kutatóintézete, Gyula. 2019.11.09. *Individ, comunitate, societate: peisaj lingvistic în școala bilingvă din Micherechi [Egyén, közösség, társadalom: nyelvi tájkép a méhkeréki kétnyelvű iskolában].*
 7. Borbély Anna: Nyílt egyetemi tudományos előadás, Újvidéki Egyetem Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kara, Szabadka. 2019.10.15. *Fenntartható kétnyelvűség.*
 8. Borbély Anna: XIX. Nemzetközi Dialektológiai Szimpózium, Kolozsvár, Románia, Román Akadémia. 2020. 09. 10–11. *Peisaj lingvistic românesc în Giula (Ungaria).*
 9. Csernyák Hajnalka: What can Sign Language and Deaf research add to science, art and society? – Mivel járulnak hozzá a jelnyelv és siket kutatások a tudományhoz, művészethez és társadalomhoz? NYTI TKK, Budapest, 2019.11.13–14. *The workings of the mental lexicon of Deaf and hard of hearing native sign language users / A mentális lexikon működése az anyanyelvi szinten jelnyelvet használó siket és nagyothalló személyeknél.*
 10. Holecz Margit: What can Sign Language and Deaf research add to science, art and society? – Mivel járulnak hozzá a jelnyelv és siket kutatások a tudományhoz, művészethez és társadalomhoz? NYTI TKK, Budapest, 2019.11.13–14. *Experiences and Possible Applications of Phonological Research on Hungarian Sign Language.*
 11. Pachné Heltai Borbála: What can Sign Language and Deaf research add to science, art and society? – Mivel járulnak hozzá a jelnyelv és siket kutatások a tudományhoz, művészethez és társadalomhoz? NYTI TKK, Budapest, 2019.11.13–14. *Linguistic practices and seasonal migration: an example from Hungary /Nyelvi gyakorlatok és szezonális migráció: egy magyarországi példa.*
 12. Rézműves Melinda: What can Sign Language and Deaf research add to science, art and society? – Mivel járulnak hozzá a jelnyelv és siket kutatások a tudományhoz, művészethez és társadalomhoz? NYTI TKK, Budapest, 2019.11.13–14. *How distinct generations are using Romani language in a bilingual community / Nyelvhasználati szokások különböző generációk között egy kétnyelvű roma közösségben.*
 13. Schmidt Ildikó: 3rd International Conference. Literacy and Contemporary Society: Identities, Texts, Institutions, Nicosia, Cyprus. 2019.10. 11–12. *Literacy teaching for students socialised in different visual cultures.*
 14. Szarvas Gabriella: What can Sign Language and Deaf research add to science, art and society? – Mivel járulnak hozzá a jelnyelv és siket kutatások a tudományhoz, művészethez és társadalomhoz? NYTI TKK, Budapest, 2019.11.13–14. *Artistical signing – different forms, social contexts and its role in Deaf education / A művészi jelelés különböző megjelenési formái, társadalmi kontextusai és szerepe a siketoktatásban.*
 15. Tima Péter: What can Sign Language and Deaf research add to science, art and society? – Mivel járulnak hozzá a jelnyelv és siket kutatások a tudományhoz, művészethez és társadalomhoz? NYTI TKK, Budapest, 2019.11.13–14. *A hip-hop autenticitása és*

relevanciája a Többnyelvűségi Kutatóközpont bevonó és reflexív pedagógiájának hálózatában / The Authenticity and Relevance of Hip-Hop in the Network of the Inclusive and Reflexive Pedagogy of the Research Centre for Multilingualism.

16. Tóth Etelka – Bartha Csilla: Tankönyvkutatás – fordított tankönyvek – kétnyelvűség konferencia, Komárom (Szlovákia), 2019. 11. 22. *Tanulói szótárral a kétnyelvűségért.*
17. Tóth Etelka – Köte Csaba – Tóth Tibor – Nagyné Kiss Anna – Sztari Bernadett – Bartha Csilla: What can Sign Language and Deaf research add to science, art and society? – Mivel járulnak hozzá a jelnyelv és siket kutatások a tudományhoz, művészethez és társadalomhoz? NYTI TKK, Budapest, 2019.11.13–14. *World-forming signs and words: Hungarian Sign Language – Hungarian dictionary in multimodal frame / Világot teremtő jelek és szavak: Magyar jelnyelv – magyar nyelv értelmező jel-szó-tár multimodális keretben.*
18. Vajda Melinda: What can Sign Language and Deaf research add to science, art and society? – Mivel járulnak hozzá a jelnyelv és siket kutatások a tudományhoz, művészethez és társadalomhoz? NYTI TKK, Budapest, 2019.11.13–14. *The home concept and language utilization among Roma (return) migrants / Kanadába migráló és Magyarországra visszatérő Romák otthonfogalma és nyelvhasználata.*
19. Valéria, Krepesz – Ágnes, Hámori – Dorottya, Gyarmathy – Csilla Ilona, Dér – Viktória, Horváth: European Conference on Conversation Analysis (ECCA), Radboud University, Nijmegen, Hollandia. 2020. 06. 29–30. *Phonetic and pragmatic aspects of dynamic management of turn-takings in 3-participant conversations.*
20. Bartha Csilla: IX. Neveléstudományi és Szakmódszertani Konferencia, Marcelová, Szlovákia, International Research Institute, Komárno (online rendezvény). 2021.01.17–19. *A kulturálisan és nyelvileg reflexív, fenntartható tanulás-tanítás alapkészségeinek és eszközeinek fejlesztése a NyelvEsély projektum hálózatában.*

Hazai konferencián:

21. Babutsán Rita: Egybehangzón zenei konferencia, Soltvadkert. 2019.12.18. *Érzékenyítő előadás egy kommunikációs formáról.*
22. Bartha Csilla – Hattyár Helga – Tücsök Dorottya: Kari nyílt nap az ELTE BTK-n, Budapest, ELTE. 2020.01.23. *Nyílt nap – a magyar jelnyelvi minor és a TKK bemutatása.*
23. Bartha Csilla – Holecz Margit – Tóth Etelka: Beszéd-kutatás konferencia – Speech Research conference, Budapest, Nyelvtudományi Intézet (online rendezvény). 2020.12.14–15. *Az ujjbetűzés (daktíl) komplex szerepe a siket gyermekek nyelvi fejlődésében és tanulástámogatásában.*
24. Bartha Csilla – Holecz Margit: Új nézőpontok a magyar nyelv leírásában 8. A magyar mondat és kontextuális környezete, Budapest, ELTE (online rendezvény) 2020.11.19–20. *A multimodális korpuszok és elemzések lehetőségei a „mondat” kutatásában.*
25. Bartha Csilla – Pachné Heltai Borbála: Beszámoló az MTA Magyar Nyelvészeti Munkabizottságának ülésén, Budapest. 2019.10.18. *A Többnyelvűségi Kutatóközpont bemutatása.*

26. Bartha Csilla – Tarr Zoltán: A járvány okozta veszélyhelyzet hatása a humán(tudományi) kutatásokra. Budapest, MTA/ ELTE (online rendezvény). 2020.10.22. *Az adatbázis-építés, felvételkészítés nehézségei és megoldási lehetőségek járvány idején című kerekasztalhoz felkért hozzászóló.*
27. Bartha Csilla – Tima Péter – Csanálosi Erzsébet – Tücsök Dorottya: Mesemondó verseny. Dány, Dányi Széchenyi István Általános Iskola. 2020.02.27. *Terepmunka.*
28. Bartha Csilla: A járvány okozta veszélyhelyzet hatása a humán(tudományi) kutatásokra. Budapest, MTA/ ELTE (online rendezvény). 2020.10.22. *Nyelvi diverzitás – vészhelyzetben: Kutatói kihívások és gyakorlati válaszok a NyelvEsély kutatóhálózatban.*
29. Bartha Csilla: Határon innen és túl: a 21. Élőnyelvi Konferencia margójára – Kontra Miklós 70. születésnapjára rendezett online kerekasztal beszélgetés, Beregszász, Hodinka Antal Nyelvészeti Kutató-központ (online rendezvény). 2020.11.12. *A siketek nyelvi jogai és a szociolingvisztika.*
30. Bartha Csilla: Innováció az oktatásban. Az MTA Tantárgy-pedagógiai Kutatási Program Bölcsészeti és Társadalomtudományi munkacsoportjának előadói konferenciája és szakmai vitája, Debrecen. 2019.11.27. *A multimodális többnyelvűség és változatosság bizonyítékaitól a kulturálisan fenntartható tanulás és tanítás módszerei és gyakorlatai felé.*
31. Bartha Csilla: Magyar nyelvészeti kutatások a társadalom szolgálatában, Budapest, ELTE (online rendezvény). 2020.11.10. *Szociokulturális változatosság, multimodalitás és kölcsönös bevonódás siket és cigány közösségekben – A reflexív, fenntartható tanulás kutatási támogatásának változatai a NyelvEsély hálózatában.*
32. Borbély Anna: Határon innen és túl: a 21. Élőnyelvi Konferencia margójára – Kontra Miklós 70. születésnapjára rendezett online kerekasztal beszélgetés, Beregszász, Hodinka Antal Nyelvészeti Kutató-központ (online rendezvény). 2020.11.12. *József Attila és a szociolingvisztika kapcsolata – köszöntő.*
33. Csernyák Hajnalka A Language Skills of Deaf Students for EU Mobility (Lang skills) projekt záró rendezvénye, Budapest, ELTE (online rendezvény). 2020.10.13. *Videós útibeszámoló Bristolból.*
34. Hámori Ágnes – Dér Csilla: Beszéd-kutatás konferencia – Speech Research conference, Budapest, Nyelvtudományi Intézet (online rendezvény). 2020.12.14–15. *A beszélőváltások dinamikus jellemzői II.: Lexikális elemek a fordulók végén és kezdetén magyar társalgásokban: a 'tehát', az 'úgyhogy' és a 'hát'.*
35. Hámori Ágnes – Várnai Zsuzsanna: A Magyar Tudomány Ünnepe/ Kutatóhelyek tárt kapukkal, Budapest, MTA/NYTI (online rendezvény). 2020.11.10. „Szibéria ékszerei”. *Kisebbségi identitás és diskurzus: őslakos közösségek reprezentációja a tajmiri digitális médiában.*
36. Hámori Ágnes: Nyelvfejlődés csecsemő-kortól kamaszkorig, Budapest, ELTE. 2020.02.13. *Farkasgyermek a modern világban? Új megközelítések és eredmények, mai esetek a kései elsőnyelv-elsajátítás jelenségköréből.*
37. Hámori Ágnes: Új nézőpontok a magyar nyelv leírásában 8. A magyar mondat és kontextuális környezete, Budapest, ELTE (online rendezvény) 2020.11.19–20. „Szóval, úgyhogy, tehát...” *A „bizonytalan-zárású” mondatok mint a társalgás egy sajátos*

mondattípusa: a konstrukció a fordulóváltás-szerveződés és pragmatikai stratégiák szolgálatában.

38. Holecz Margit – Csernyák Hajnalka: VI. Magyar Interdiszciplináris Humorkonferencia, Eger. 2019.10.03-04. *Vicc és humor a magyarországi siket közösségben.*
39. Holecz Margit – Tóth Etelka: Innováció az oktatásban. Az MTA Tantárgy-pedagógiai Kutatási Program Bölcsészeti és Társadalomtudományi munkacsoportjának előadói konferenciája és szakmai vitája, Debrecen. 2019.11.27. *A kutatási eredmények gyakorlatba építésének útjai: Bizonyítékalapú multimodális tanulói szótár és e-learning fejlesztése vizuális jelfonológiai vizsgálatokkal.*
40. Horváth Viktória – Krepsz Valéria – Gyarmathy Dorottya – Hámori Ágnes – Dér Csilla Ilona – Huszár Anna Budapest: Nyilvános előadások a Nyelvtudományi Intézetben, Nyelvtudományi Intézet, Budapest. 2020.11.12. *A társalgás- és fordulószerveződés kvantitatív és kvalitatív vizsgálata: lehetőségek és kihívások.*
41. Pachné Heltai Borbála: Beszámoló a Geresdlaki Napraforgó Német Nemzetiségi Óvoda pedagógusai számára a NyelvEsély projekt együttműködésén belül, Geresdlak, 2019.09.30. *Számi kisebbségi óvodai nevelés: egy városi példa Finnországból.*
42. Schmidt Ildikó: Magyar mint idegen nyelv tanítása menekülteknek, Budapest. 2019.10.22. *Meghívott előadó.*
43. Schmidt Ildikó: Tanártovábbképzés. Menedék Egyesület, Budapest. 2019.12.03. *Meghívott előadó.*
44. Tóth Etelka: A Magyar Nyelvtudományi Társaság ülése, Budapest. 2019. 11.12. *Változatok. Keszler Borbálát köszöntő előadás.*
45. Tóth Etelka: Digitális oktatás – digitális nevelés. Pedagógusok a digitális gyermekvilágban, Szarvas, Gál Ferenc Egyetem (online rendezvény). 2021.03.03. *A kisgyermeknevelés digitális lehetőségei.*
46. Tóth Etelka: Mesezene konferencia, Törökbálint. 2019. 11.05. *A világ valósága – a 21. század lehetőségei és a gyermek igényei az olvasástanulással kapcsolatban.*
47. Tóth Etelka: Nagy J. Béla Kárpát-medencei helyesírási verseny, Eger. 2019. 11.15–16. *Anyagnévi szerkezetek szabályzatunkban.*

2. Saját (társ)szervezésű tudományos konferenciák, pedagógiai továbbképzések száma (számadattal): 7 db

1. 2019.11.21-én a Többsnyelvűségi Kutatóközpont A NyelvEsély projekt eredményeinek interaktív bemutatása címmel a Magyar Tudomány Ünnepe – Kutatóhelyek tárt kapukkal programsorozatban a Nyelvtudományi Intézetben interaktív bemutatót rendezett. Az interaktív bemutató során a Többsnyelvűségi Kutatóközpont munkatársai 6 különböző állomáson fogadták a vendégeket változatos, multimodális feladatokkal, ismeretterjesztő kvizekkel, játékokkal, bemutatókkal, melyek a Többsnyelvűségi Kutatóközpontban megvalósuló NyelvEsély: Nyelvileg tudatos iskola, kétnyelvű siketoktatás és a nyelv által kiaknázható tudás innovatív módszereinek, eszközeinek fejlesztése című projekt különböző kutatási területeit, a különböző területeken elért eredményeit mutatták be. A jelnyelv, a magyar jelnyelv és a siket közösségeket

bemutató asztalnál a résztvevők siket jelnyelvoktató és jelnyelvi tolmácsok közreműködésével ismerkedhettek meg a siketséggel, a siket közösséggel, a jelnyelvekkel kapcsolatos tényekkel és tévhitekkel állítások, cáfolatok és magyarázatok formájában, melyekről el kellett dönteniük, igazak-e, vagy sem, majd indoklást is kértek a résztvevőktől. Az érzékenyítést és ismeretterjesztést kötetlen beszélgetés formájában is lehetett folytatni. Emellett a nyelvi kreativitást, vizuális gondolkodást és az asszociatív képességeket próbára tevő „Hogyan jelelnéd?” feladat során próbálhatták ki magukat és sajátíthatták el a különböző magyar nyelvű szavak jelnyelvi megfelelőjét. Mindezen túl pedig bármilyen egyéb jelet, kivitelezést megtanulhattak, ami számukra kedves volt. A következő állomás a Cigány közösségek Magyarországon címet viselte. Ezen az állomáson a cigány nyelvekről, nyelvváltozatokról, a cigány közösségekről, identitásokról, kultúráról, az otthonról hozott tudás szerepéről és a multikulturális oktatásról folyt interaktív ismeretterjesztés kiosztott handout, prezentáció és videók formájában. A résztvevők kipróbálhatták tudásukat, tesztelheték tévhiteiket a cigány nyelvi és kulturális totóban és kvízben. A harmadik állomás a magyarországi nemzetiségekkel, a nemzetiségi nyelvhasználat és oktatás iskolai ideológiáival, jogi vetületeivel, és a NyelvEsély projekt kapcsolódó feladataival foglalkozott. A magyarországi nemzetiségekkel kapcsolatos tudást kreatív, interjúrészleteket felhasználó hangzó és szöveges feladatokon keresztül tesztelheték a résztvevők, amelyben minden nemzetiséghez tartoztak feladatok, kérdések. A negyedik állomáson a többnyelvűség állt a középpontban. Online, QR-kód beolvasásával kitölthető kvízen keresztül lehetett megismerkedni a többnyelvűséggel kapcsolatos tények, tévhitek változatos kérdéseivel, melyek helyes vagy helytelen válasz esetén is magyarázattal szolgáltak a kitöltőnek az állomást vezető munkatárs kiegészítéseivel és magyarázataival együtt. Az állomás másik lehetősége volt a különböző beszélők azonosítása hangok alapján. Az ötödik állomás egy cigány közösségben végzett terepmunkán, alapuló oktatási, kulturális potenciálját mutatta be a hip-hop-nak. Emellett ismeretterjesztést foglalt magában magáról a hip-hop-ról és a cigány közösségekhez is kapcsolódó szociokulturális sajátosságairól prezentációval és handouttal, valamint a résztvevőkkel való kötetlen beszélgetéssel. A hatodik asztalnál a résztvevők megismerkedhettek a Többnyelvűségi Kutatóközpont eddigi munkájával, eredményeivel, partneri hálózatával kiadványok, broszúrák, kötetek, összefoglalók fizikai formájában, melyek közül nagy érdeklődés övezte többek között a jelnyelvi dobókockákat, az Új Magyar Daktil ABC-t. A különböző állomások változatos prezentációin, ismeretein, feladatain, játékaik keresztül bemutatott Többnyelvűségi Kutatóközpont és NyelvEsély projekt minden látogató számára hozzáférhető volt az adott részterületeket képviselő munkatársak és tolmácsok közreműködésével.

2. 2019.11.15-én a Többnyelvűségi Kutatóközpont szakmai workshopot szervezett. A workshop kiemelt előadója Prof. Gladys Tang és Babutsán Rita volt. Babutsán Rita, jelnyelvi tolmács, a Budapesti Gépészeti Szakképzési Centrum Eötvös Loránd Szakgimnáziuma és Szakközépiskolájának magyar szakos tanára, a Többnyelvűségi Kutatóközpont munkatársa jelnyelvi bemutató órát tartott diákjaival a résztvevőknek. Ennek keretében betekintést nyújtott az általa kidolgozott és empirikus bizonyítékok

alapján alátámasztott érvényű és értékű, a sikeres érettségire siket és nagyothalló tanulókat felkészítő bilingvális oktatási modelljébe, gyakorlataiba. Magyar nyelv és irodalom tanítási módszertana kifejezetten bilingvális jellege mellett messzemenően épít az infokommunikációs eszközök, applikációk kiaknázására, a vizualitás, az élményalapú, inkluzív oktatásra és tanulásra. A workshop második fő részében Prof. Gladys Tang (Chinese University of Hong Kong), a jelnyelvek, főképp a hong kongó jelnyelv és siketoktatás nemzetközileg elismert kutatója és szakértője, a Centre For Sign Linguistics and Deaf Studies alapítója és vezetője tartott előadást a világszinten is kiemelkedő jelentőségű és eredményességű Sign Bilingualism and Co-enrolment in Deaf Education (SLCO) programról. Multimodális prezentációval kísérve mutatta be a siket- és mainstream oktatásban egyaránt eredményes bilingvális és bimodális oktatási programjának, modelljének elméleti háttérét és gyakorlati működését. A kutatások eredményeivel párhuzamosan empirikus bizonyítékokkal megvilágított bilingvális és bimodális oktatási modell és gyakorlat alapvetően innovatív módon közelíti és kérdőjelezi meg a mainstream--és a siketoktatás hagyományosan elhatároló, főképp auditív oktatási elveken alapuló felfogásait és gyakorlatait. Az SLCO-modellben siket, nagyothalló tanulók együtt tanulnak a halló tanulókkal. Az optimális, a 21. századi infokommunikációs eszközöket és applikációkat kiaknázó tanulási környezetet, tanulási folyamatot együtt biztosítják a siket, nagyothalló és halló tanulókat jelnyelven és hangzó nyelven egyaránt együtt tanító siket és halló tanárok. A modell eredményességét és értékét többek között siket és nagyothalló tanulók tanulmányi előrehaladásának fokozódása és minősége, a hangzó és írott nyelvi kompetenciáiknak látványos fejlődése mellett a halló tanulóknak a jelnyelvet második nyelvként való elsajátítása, a különböző agyi területek és kognitív készségek, képesség fejlődése a bimodális és bilingvális módszer révén és a kölcsönös kulturális és társadalmi bevonódás, esélyegyenlőségről, kooperáció által a szociális, kulturális érzékenység és érzékenyítés is példázza. A résztvevők kölcsönös szakmai eszme- és tapasztalatcseréje, érdeklődése nyomán a workshop záró beszélgetésében a további szakmai együttműködés és partnerség lehetőségeit, útjait és a különböző gyakorlatok hazai és külföldi alkalmazásának kérdéseit, kihívásait is megvitatták. A workshop magyar nyelven, magyar jelnyelven és angol nyelven hozzáférhető volt.

3. 2019.11.13-14-én a Többnyelvűségi Kutatóközpont nemzetközi konferenciát rendezett *Mivel járulnak hozzá a jelnyelvi és siket kutatások a tudományhoz, művészethez és társadalomhoz? / What can Sign Language and Deaf Research add to Science, Art and Society?* címmel. A konferencia a 2009. évi CXXV. a magyar jelnyelvről és a magyar jelnyelv használatáról szóló törvény, a Többnyelvűségi Kutatóközpont, valamint az ELTE BTK Magyar Nyelvtudományi és Finnugor Intézet jelnyelvi specializációjának 10 éves évfordulójának ünnepi eseménye volt. A jubileumi rendezvény tudományos előadásai és művészeti eseményei tudományon, művészetben, társadalmon átívelő diskurzusteret nyitottak és kapcsolódási pontokat biztosítottak a hagyományos megközelítésekkel szemben multimodális, interdiszciplináris kutatási területeknek, elméleteknek, gyakorlatoknak, perspektíváknak. Kulcsfogalmi voltak a változatosság és a változatosságon belül hálózatosan szerteágazó tudományos, társadalmi, művészeti

repertoárok képviselőinek, szereplőinek, szerepeinek, érintettjeinek, határvonalainak újraértelmezése, kritikai önreflexiója, egymásra való reflektálása, az empirikus bizonyítékokkal alátámasztott hiteles és előremutató kutatási és oktatási tudományos eredmények bemutatása, a lokális kontextusra és a helyi tudásra való építés, az aktív, dialogikus bevonás és bevonódás. A konferencián 5 külföldi Prof. Gladys Tang (Chinese University of Hong Kong), Dr. Kristin Snoddon (Ryerson University – Kanada), Prof. Patricia Hermann-Shores (University of Applied Sciences of Special Needs Education – Zürich), Prof. Ritva Takkinen (University of Jyväskylä), Dr. Andrea Lackner (University of Graz) és 19 hazai előadó (Prof. Prószéky Gábor, Dr. Bartha Csilla, Dr. Tóth Etelka, Dr. Hattyár Helga, Dr. Kósa Ádám, Dr. Pachné Heltai Borbála, Szabó Éva, Köte Csaba, Holecz Margit, Tarr Zoltán, Tóth Tibor, Nagyné Kiss Anna, Sztari Bernadett, Rézműves Melinda, Vajda Melinda, Csernyák Hajnalka, Bokor Julianna, Tima Péter, Szarvas Gabriella) tartott előadást. Az előadások tematikus egységekbe szerveződtek. A konferencia nyitó napján az ünnepélyes megnyitót és Prof. Prószéky Gábor mesterséges intelligencia és jelnyelv kapcsolatáról, Dr. Bartha Csilla reflexív szociolingvisztika és a jelnyelvi kutatások témában, valamint Dr. Kósa Ádám (EP képviselő, a SINOSZ elnöke) a jelnyelvek és a jog kapcsolatáról a jelnyelvek jogalkotó erejéről tartott bevezető előadásokat követően a külföldi vendégelőadók előadásai következtek. A változatosság, a lokális tudás, a helyi repertoárok, a különböző jelnyelvek nyelvészeti, kulturális, társadalmi sajátosságai, elméleti és gyakorlati megfontolások, a nyelvelsajátítás, a jelnyelvi és hangzó nyelvi erőforrásokra egyaránt építő bimodális és bilingvális, inkluzív, mainstream- és siketoktatási gyakorlatok, modellek, alkalmazások és nemzetközi kutatási eredmények kerültek bemutatásra. A konferencia második napján a Többszempélyű Kutatóközpont munkatársai, partnerei adtak elő. Bemutatásra kerültek többek között a Többszempélyű Kutatóközpontban folyó korpuszépítés, adatbázisok és tudástárak, a magyar jelnyelv-magyar nyelv multimodális keretű oktatási és értelmező szótárának munkálatai és eddigi eredményei. Ezt követően a változatos kiindultságú, empirikus alapú magyar jelnyelvi kutatások bemutatása következett. Ezen belül fonológiai kutatás és alkalmazási lehetőségeket, a mentális lexikon működését feltáró kutatás a jelnyelvet anyanyelvi szintén használó siket és nagyothalló gyermekeknél, siket gyermekek nyelvi teljesítményének mérési lehetőségeit és gyakorlatát, valamint a művészi jelelés megjelenését, kontextusait és siketoktatás-beli szerepét bemutató előadások hangzottak el. A magyar jelnyelv mellett hangsúlyos szerepet kapott a roma közösségekben kulturálisan fenntartható tudásszerzés, a helyi tudás és kulturális erőforrások, gyakorlatok mobilizálása, a két- és többszempélyűség, a kétnyelvű nyelvhasználati szokások, a bevonó, a hip-hop kulturális gyakorlatait is érvényesítő alternatív oktatás és az identitás. Ezek az előadások is globális, kritikai nézőpontból kiindulva a lokális kontextusok aspektusait vizsgálták és mutatták be a helyi közösség aktív bevonásával végzett kutatások eredményeit, alkalmazásokat, esettanulmányokat, kialakított és jövőbeni jó gyakorlatokat. Az interdiszciplináris, multimodális és reflexív keretben megnyilvánuló, lokális kontextusokra aktualizált, tematikailag és vizsgálati tárgyában is rendkívül változatos, rendkívül sok pozitív, előremutató elméleti megközelítés, működő jó gyakorlat az érdeklődés, a hozzászólások, kérdések és kerekasztal-beszélgetések tapasztalatai

alapján számos ponton összeérő (a társadalom, a tudomány és a művészet releváns elméleti és gyakorlati tapasztalatai) közös hálózatba szerveződtek, a résztvevők kölcsönösen bővítették perspektíváikat és megismerték egymás eredményeit, távlati céljait. A konferencián az előadások mellett Frenák Pál, siket családból származó világhírű táncművész A megtettesült multi- és transzlingválás áramlása – A természetes emberi kommunikáció művészete című előadásában a butohtánc hagyományait ötvözte a jelnyelvek kommunikációs sajátosságaival, táncművész estén keresztül érzékeltette a művészet, a társadalom és a tudomány kapcsolatát. Emellett Csámpai Rozi, festőművész, Tehetség Nagykövet, a Többnyelvűségi Kutatóközpont partnerének kiállítása is megtekinthető volt a rendezvény ideje alatt. A konferencia zárását megelőzően Babutsán Rita jelnyelvi tolmács, magyar szakos tanár, a Többnyelvűségi Kutatóközpont munkatársának vezetésével jelnyelvi verseny is megrendezésre került, melynek díszvendége a Nemzet Sportolója, Weltner Györgyné Ivánkay Mária volt. A konferencia minden előadása hozzáférhető volt magyar nyelven, magyar jelnyelven, angol nyelven és nemzetközi jelnyelven.

4. 2019.12.18-án a Többnyelvűségi kutatóközpont Érzékenyítő programot mutatott be az Egybehangzón című zenei konferencián, Soltvadkerten, a Kossuth Lajos Evangélikus Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskolában. A rendezvény során Babutsán Rita, a központ munkatársa tartotta meg Érzékenyítő előadás egy kommunikációs formáról című előadását.
5. Bartha Csilla: Cigány gyermekek digitális tanulási esélyei járványhelyzetben – Műhelybeszélgetés, nem nyilvános workshop, Budapest (online Zoom), 2020. 10.16. NyelvEsély hálózat, Romani munka-csoport szakmai megbeszélés és tapasztalatcsere.
6. Borbély Anna A nyelvi/szótár adatok digitalizálási rendszere – műhelymegbeszélés nem nyilvános workshop, Budapest (online), 2020.10.28. A Román Tudományos Akadémia társszervezésében.
7. Borbély Anna Identitás és ideológia/Identitate și ideologie. – XIX. Éves Nemzetközi Szimpózium/a XIX-a ediție a Simpozionului anual internațional. <https://acadiasi.org/simpozionul-international-identitate-si-ideologie-limba-si-literatura-romana-in-paradigma-culturala-contemporana-a-xix-a-editie-a-simpozionului-anual-international-al-institutului-de-filologie-romana>, Jászvásár, 2020. 09. 16–18, Institutul de Filologie Română „A. Philippide” társszervezésében.

3. A kutatási témában akkreditált közoktatási továbbképzéseken tartott előadások száma: 2 db

1. Tóth Etelka – a Károli Gáspár Református Egyetem Tanítóképző Főiskolai Karán tartott: *Verbális kommunikáció motoros támogatással* című kurzusán – 2021. március 19-én a Magyar jelnyelvi alapszótár gyermekek számára készített részét mutatta be, 2021. április 10-én a Mesezene képzést fogja bemutatni.

2. Tóth Etelka– a Károli Gáspár Református Egyetem Tanítóképző Főiskolai Karán tartott: *Anyanyelv és gyermekkor* című kurzusán – 2020. október 8-án Magyar jelnyelvi alapszótár gyermekek számára készített részét mutatta be.

4. A kutatócsoport témájában a felsőfokú pedagógusképzésben/doktori képzésben tartott kreditértékkel rendelkező előadássorozatok/laborgyakorlatok/terepgyakorlatok száma: 36 db

Oktatás az ELTE BTK Magyar Nyelvtudományi és Finnugor Intézetében:

2019/20/1-es félév:

BA és MA képzési szinten:

1. A magyarországi sikek története és kultúrája	kollokvium
2. Nyelvi változatosság	kollokvium
3. Szociolingvisztika	gyakorlat
4. Nyelvészeti speciális kollégium 1.	kollokvium
5. Nyelv, interakció és identitás	kollokvium
6. A jelnyelvészeti kutatások gyakorlata	gyakorlat
7. Felkészítő szeminárium az anyanyelvi kritériumvizsgára	gyakorlat
8. Nyelvi jogok	kollokvium
9. Nyelv és társadalom	gyakorlat
10. Szociolingvisztikai kutatások	gyakorlat
11. Nyelvészeti speciális kollégium 1.	kollokvium
12. Hungarológiai speciális kollégium a nyelvtudomány területéről	kollokvium

Doktori képzési szinten:

13. Választható szakmai tárgy 7.	gyakorlat

2019/20/2-es félév:

BA és MA képzési szinten:

14. Nyelv és társadalom	gyakorlat
15. Szociolingvisztika	gyakorlat
16. Diplomamunka szeminárium	gyakorlat

Doktori képzési szinten:

17. Diplomamunka szeminárium	gyakorlat
18. Választható szakmai tárgy 2.	gyakorlat
19. Választható szakmai tárgy 7.	gyakorlat
20. Szakmai tárgy 2.	gyakorlat

2020/21/1-es félév:

BA és MA képzési szinten:

21. Kommunikáció szóban és írásban	gyakorlat
22. Kultúra, kommunikáció, retorika	kollokvium
23. Általános és alkalmazott nyelvészet	gyakorlat
24. Szociolingvisztikai kutatások	gyakorlat
25. Szociolingvisztika	gyakorlat

Doktori képzési szinten:

26. Konzultáció 1.	gyakorlat
--------------------	-----------

2020/21/2-es félév:

BA és MA képzési szinten:

27. Kommunikáció szóban és írásban	gyakorlat
28. Általános és alkalmazott nyelvészet	gyakorlat
29. Szociolingvisztika	gyakorlat
30. Kultúra, kommunikáció, retorika	kollokvium
31. Egyéni szakdolgozati munka	gyakorlat
32. Nyelvészeti speciális kollégium 2.	kollokvium
33. Diplomamunka szeminárium	gyakorlat
34. Szociolingvisztika	gyakorlat

Doktori képzési szinten:

35. Szakmai tárgy 1.	gyakorlat
36. Konzultáció 2.	gyakorlat